

Sreda, 1. novembar 2006.

Svedok Veselin Šljivančanin

Optuženi su pristupili Sudu

Otvorena sednica

Početak 14.17 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite sedite.

SUDIJA PARKER: Dobar dan. Izvolite gospodine Moore. Gospodine Šljivančanin, molim vas da upamtite da svečana izjava koju ste dali još uvek važi.

UNAKRSNO ISPITIVANJE : TUŽILAC MOORE - NASTAVAK

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodine Šljivančanin, danas bih htio da idemo malo brže ukoliko je to moguće molim vas. Ali htio bih da se pozovem na dva ili tri dokumenta iz onog registratora koji smo juče imali, a onda ćemo ga ostaviti u potpunosti. Da li imate pred sobom primerak tog dokumenta koji vam je dat?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Evo, sada imam.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala. Molim vas da okrenete tabulator 21 na engleskom, a za vas, to je tabulator 22. Hteo bih da se pozabavimo temom "Veleprometa". Da li ste našli dokument u tabulatoru 22?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Da, našao sam.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Samo da se podsetimo. Videli smo u ratnom dnevniku, a to je naš dokazni predmet 401, upis o Borisavljeviću koji je postao odgovoran za 21. oktobar. Sada bih htio da se pozabavimo ovim konkretnim dokumentom za koji mislim da je dokazni predmet 834. To je od 9. novembra 1991. godine i kao što sam rekao da bih pomogao drugim stranama, on se nalazi na engleskom u tabulatoru 21. U redu, da sada krenemo. To je dokument "Organa bezbednosti Gardijske motorizovane brigade, 9. novembar, Negoslavci 1991. godine" - upućen organu bezbednosti Kabinet SSNO i bavi se samim "Veleprometom".

TUŽILAC MOORE: Časni Sude, zamolio bih za trenutak strpljenja.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: U stvari, to bi trebalo da bude tabulator 23, a dokazni predmet 835, izvinjavam se. Dakle to je u tabulatoru 23 verzija na engleskom, a u tabulatoru 24. je BHS verzija. Da li ste gospodine to našli?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Našao sam, gospodine Moore.

TUŽILAC MOORE: Hvala vam mnogo. Časni Sude, ovaj dokument sadrži ime zaštićene osobe. Međutim, verujem da neće biti na ekranu, i zato mislim da ako budemo pažljivi, ne moramo da idemo na zatvorenu sednicu.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Datum je 10. novembar, bavi se "Veleprometom". To je Savezni sekretarijat za narodnu odbranu i to je transkript obaveštajnog izveštaja organa bezbednosti Gardijske motorizovane brigade, vašeg organa. To je tačno, zar ne?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Onaj prvi dokumenat koji ste dali pod tabulatorom 23 je moj dokumenat, a ovaj dokumenat koji sad se pozivate, to je dokumenat načelnika bezbednosti Kabineta saveznog sekretara, koji je sastavljen na osnovu izveštaja koji smo mi slali sa terena.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da, ali to je transkript. Kaže se "Transkript obaveštajnog izveštaja organa bezbednosti Gardijske motorizovane brigade". Znači da se to zasniva na vašim informacijama, vašem izveštaju? I to je tako, zar ne?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Neke informacije sa baziraju na izveštaju koji sam ja poslao, a neke je i on opisao prema svojim stavovima i gledanjima, kako on misli.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ali da se pozabavimo tim pitanjem. Ja sam sasvim siguran da ćemo se pozabaviti vašim materijalima. Piše: "Šaljemo izveštaj organa bezbednosti Gardijske motorizovane brigade po kome smo delovali i preduzeli potrebne mere usmeravanja uglavnom vezano za efikasnu organizaciju rada vezano za ratne zarobljenike. Poslali smo i skoru informaciju Upravi bezbednosti SSNO i mi sada vršimo proveru identiteta u skladu sa informacijama koje smo dobili tokom razgovora". Ja vam kažem da je sasvim očigledno da ovo dolazi iz organa bezbednosti Gardijske motorizovane brigade. Nastavlja se u drugom paragrafu "Centar za prijem civila i očuvanje materijalnih dobara Vukovar-Jug je osnovan u kancelarijama "Veleprometa", a sa njim direktno upravlja Željko Borisavljević, kapetan I klase iz organa bezbednosti Gardijske motorizovane brigade". Naš prvi mehanizam za pronalaženje ekstremista i mogućih prerađenih članova MUP-a i ZNG-a". Dakle tu se nalazi specifična referenca za jednog od vaših podređenih, da li je to tačno?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Gospodine Moore, ja sam dobio prevod, možda ste vi dobro čitali, ali možda mene nije dobro prevedeno. Dobio sam prevod malo drugačiji nego kako piše ovde.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: "Kojim direktno upravlja Srećko Borisavljević." Kao prvo, da li je gospodin Borisavljević ili je bio vama podređen u to vreme?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Znači, Srećko Borisavljević je bio organ bezbednosti i bio je odgovoran za Drugi jurišni odred, a rukovodio Centra je bio, i ovde piše u ovom tekstu, Stojanović Ljubinko, tog Prihvavnog centra koji vi pominjete u "Veleprometu". A Srećko Borisavljević je kao organ bezbednosti iz Drugog jurišnog odreda nadgledao odabir i selekciju tih ljudi koji su se smatrali

da su... da pripadaju... da su se skrili među tim civilima kao počinioци krivičnih dela. On nije bio rukovodio Centra, nego je rukovodio centra bio Stojanović Ljubinko što piše ovde u ovom... u ovome aktu koji je dat.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodine Šljivančanin, pitanje je bilo jednostavno: Da li je on bio jedan od vama podređenih, da ili ne?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Srećko Borisavljević je bio podređen mene kao organ bezbednosti.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala. On je bio vama podređen i vi ste se sa njim redovno konsultovali, to je tačno zar ne?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Skoro svakodnevno ili po potrebi.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A vama je bilo poznato da je on bio uključen... da je bio aktivан u samom "Veleprometu", zar ne?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pored svojih redovnih zadataka iz delokruga organa bezbednosti za Drugi jurišni odred, odnosno Drugi motorizovani bataljon, on je sarađivao i sa organima bezbednosti Teritorijalne odbrane u "Veleprometu".

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ali kada se koristi izraz "direktno upravlja Borisavljević, kapetan I klase iz Gardijske motorizovane brigade", to znači tačno onako kako i piše?

TUŽILAC MOORE: Imamo prigovor gospodina Lukića.

SUDIJA PARKER: Gospodine Lukiću?

ADVOKAT LUKIĆ: Da ne bude da sugerišem odgovor, ali gospodin tužilac izvlači deo rečenice, ne čita celu rečenicu. Cela rečenica je vrlo jasna i smislena. Nek pročita celi rečenicu, i onda da postavi pitanje. Možda da ne bude problema, bilo bi najbolje da gospodin Šljivančanin na BHS-u pročita tačno kako glasi ova rečenica i da prevodioci to prevedu.

SUDIJA PARKER: Gospodine Moore?

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ja sam pročitao čitavu rečenicu sve do tačke tačno onako kako je i moj kolega. Ja nisam pročitao ceo pasus, jer nemam razloga da to radim. Pročitao sam rečenicu i sada sam je samo razdvojio.

SUDIJA PARKER: Mislim da smo dovoljno čuli gospodine Lukiću. Nastavite gospodine Moore.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodin Borisavljević je direktno rukovodio mehanizmom za pronalaženje ekstremista, to je tačno zar ne?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja vam opet kažem gospodine Moore, ovde piše: "on je bio prvi filter za otkrivanje ekstremista i eventualno

presvučenih pripadnika MUP-a i Zbora narodne garde, i nije bio rukovodio Centra nego organ bezbednosti Drugog motorizovanog bataljona koji je sarađivao sa organima bezbednosti Teritorijalne odbrane koji su se tu nalazili. A glavni organ bezbednosti je bio major Žigić.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodine Šljivančanin, ja nisam rekao da je on bio zadužen za celu operaciju, već sam rekao da je upravljao mehanizmom za pronalaženje ekstremista. To sam ja rekao, pa se možda ipak i slažemo posle svega. A šta je ekstremist? Šta se podrazumevalo pod ekstremistom u to vreme? Možete li da nam date definiciju ekstremista, kratku definiciju molim vas?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Znači, ja sam i juče objasnio i ovih svih dana dok sam ovde bio, mi smo prvenstveno tražili vođe oružane pobune u Vukovaru i one koji su pucali i ubijali nedužne vojнике i civile. To su za nas bili ekstremisti.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ali tu se uopšte ne spominju vođe. Ja ne sugerišem da vi niste tražili vođe, već da se u dokumentu kaže da se traže presvučeni pripadnici MUP-a i ZNG-a, a to je mnogo uopšteniji zadatak zar se ne slažete?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja se slažem to što ste rekli, ali vidite, ovo je dokumenat koji je pisao načelnik Kabineta... načelnik bezbednosti Kabineta saveznog sekretara. Vi čitate mene njegove riječi. Prethodni dokumenat koji ste rekli da prevrnemo, od 9. - on je taj dokument sastavio na osnovu mog dokumenta. Ja bih volio da tumačim samo moje riječi kako sam ja davao. A ja isto takođe ovo mogu da pročitam kao i vi što čitate. I ja prihvatom da je to dokumenat koji je on sastavio njegovim riječima na osnovu dokumenta koji sam ja njemu poslao.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A ovaj dokument pokazuje da je čovek po imenu Stojanović, inače izvor organima bezbednosti, dobio detaljna uputstva i radio po pitanju bezbednosti kada je to došlo u Beograd "šest osoba iz različitih mesnih zajednica Vukovara su stalno zaposleni u Centru i oni omogućavaju identifikaciju lokalnog stanovništva." Pogledajmo sada u taj deo. Znači, šest ljudi stalno je zaposleno na identifikovanju stanovništva. Ja tvrdim da to ne znači traženje vođa, već se to odnosi na čitavo stanovništvo? Da li se s tim slažete?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja sam molio časni Sude, i vas ako može, po pitanju ovoga što ste sad vi rekli, neka pitanja, to su metodi rada organa bezbednosti. Ja bih volio zatvorenu sednicu, pa će vam dati moj potpun odgovor.

SUDIJA PARKER: Gospodine Moore, ne želim da prekidam vaše unakrsno ispitivanje, ali da li je to nešto što bi vama odgovaralo?

TUŽILAC MOORE: Ja bih želeo da se pozabavim još jednom tačkom, i ako bude potrebno, nemam nikakav prigovor da se tako uradi.

SUDIJA PARKER: U redu, nastavite.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala vam puno. Kad se dalje čita, stoji ovo: "Mi smo podneli zahtev da se broj osoblja u tom Centru poveća i da se poboljša sistem bezbednosti i kontrole kretanja oslobođenim delom grada, jer situacija nije pod adekvatnom kontrolom u ovom trenutku". Dakle sugestija je da nije dovoljno šest ljudi, oni žele da ih je više, zato što žele da prošire svoj sistem filtriranja, ja bih tako rekao. Da li se vi sa tim slažete?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa ja trenutno nisam pronašao to da piše što ste vi pročitali. Ne mogu, nisam našao, izvinite, a ne bih se složio tako, moj, moj stav nije takav, ako smo na istom, na istome. Ja bih vam to objasnio kroz ovo pitanje, da je zatvorena sednica, kakav je taj metod rada organa bezbednosti i kako ja to... kako sam ja to tada znao. I mislim da bi bilo onda svima jasno.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ovaj deo na koji se pozivam sledi iz prethodnog pasusa koji se odnosi na Stojanović za koga se kaže da je on izvor OB-a, organa bezbednosti, i da je dobio upustva po pitanju bezbednosti kada je bio u Beogradu, da je zaposleno šest ljudi. I kaže se: "šest ljudi iz raznih mesnih zajednica Vukovara su stalno zaposleni u Centru koji omogućavaju identifikaciju lokalnog stanovništva". Da li ste to našli? "Mi smo podneli zahtev da se poveća broj ljudi u Centru" da li ste to našli?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ovde piše da se: "pooštiri režim bezbednosti, kontrola kretanja na oslobođenom delu grada...", ne, ne vidim Centar nigde da piše - da se poveća broj ljudi u Centru "Velepromet"-a kako vi to hoćete da mi kažete "...gde situacija u ovom trenutku nije pod kontrolom". E, ako to hoćete da vam tumačim, onda znači, nama je sugerisano i davane su instrukcije da se postave punktovi vojne policije gde god je, tako da kažem, očišćen teren od paravojnih formacija, da bi se kontrolisalo da se ponovo u taj dio ne infiltriraju razne diverzantsko-terorističke grupe koje upadaju i tražili smo da nam se poveća broj ljudi jer nismo imali dovoljno snaga. Znači, trebalo je obezbediti kontrolu teritorije gde je završeno sa čišćenjem pripadnika paravojnih formacija - da se na toj teritoriji ne ubacuju nove grupe koje vrše bilo kakve akte diverzije, nasilja ili bilo čega. Eto, to ja tako podrazumevam i to je tako bilo. Ali ne vidim ovde da se to konkretno odnosi na "Velepromet" - nego jedan uopšteni zadatak bezbednosti.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Sasvim se jasno odnosi na "Velepromet". Odnosi se na direktno rukovođenje vama direktno podređenog Borisavljevića, a na čelu Centra je Stojanović, on je rukovodilac, a to je činjenica, i da je on izvor OB, organa bezbednosti, a dalje se kaže da je šest ljudi iz raznih mesnih zajednica Vukovara odabранo i stalno zaposleno na identifikovanju lokalnog stanovništva. Ja vas pitam ako je ovo što kažete tačno, da ste pokušavali da nađete samo vode, zašto je onda bilo potrebno da imate ovaj nivo filtriranja lokalnog stanovništva? To je jednostavno pitanje?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Gospodine Moore, ako dođe jedna velika grupa civila za koje mi, pripadnici Jugoslovenske narodne armije koji smo došli na taj teren, on je za nas nov, znači ja sam i prije naglasio da Gardijska brigada nije ni teritorijalno bila nadležna za taj prostor, i mi nikoga ne poznajemo. Jedini izvor koji nama može dati informacije, ako ljudi nemaju lične karte ili su

bacili svoja dokumenta i bilo šta, jesu ti pripadnici Teritorijalne odbrane koji njih poznaju - da nam kažu da li su to zaista lica kako se predstavljaju. A onda na osnovu informacija koje smo mi dobijali, da vidimo da li među toliko civila možda postoji samo jedan ubačeni čovek koji se skriva među tim civilima. Znači, ne možemo mi sada da procenimo da li tu sada ima pet ili deset. Ja sam vam rekao da u toku izvođenja borbenih dejstava, nismo mi pronašli više od deset takvih ljudi koji su se skrivali među civilima. Koje smo posle priveli u Šid - po osumnjičenosti da su počinili krivična dela. Nije bilo mnogo takvih ljudi. U toku samog...

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodine Šljivančanine, ova stvar je sasvim jasna. "Velepromet" se koristio kao mesto za filtriranje ili kao jedinica za filtriranje svakog pojedinca za koga ste vi, mislim vi kao organ bezbednosti ili drugi ste smatrali da bi mogli da budu pripadnici MUP-a ili ZNG-a. To je bila svrha "Veleprometa" i zbog toga su ljudi tamo odlazili i zato je tamo šest ljudi bilo zaposleno?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Gospodine Moore, evo ja vas molim, to je vaše tumačenje, jer vi tamo niste bili, ja sam bio i ja vam govorim sa lica mesta i kažete da ja požurim. Ja ću žuriti, ali hoću da vam dam konkretan odgovor, ali nemojte namećati mene odgovor. Ja vas molim, evo kao jednog časnog i poštenog čoveka koji dolazite iz jedne časne i poštene zemlje.

"Velepromet" je bio prihvativni centar za civilno stanovništvo grada Vukovara, gde su dolazili svi civili kojima je Crveni krst trebao da pomogne, ne mi, i da se rasporede da žive u Vukovaru, ako žele i ako ima za to prostora, ako nema, do 18. novembra, nama je bilo, sugerisano vojsci, da Crveni krst te ljude za koje nema mesta za življjenje u Vukovaru, vodi dalje u Crveni krst Šid, gde su dalje rasporedivani, dok im se ne nađe mogućnost kako će preživeti i opstatи. Znači, "Velepromet" je bio centar za civile, da se tim civilima pomogne. Ali, organi bezbednosti su hteli da provere da li se možda neko ne prikriva među tim civilima, i to su radili preko pripadnika Teritorijalne odbrane koji su rukovodili tim Centrom. I oni su nama, ako se sumnja u neko lice, davali instrukcije. Ako smo mi ustanovili da jeste pripadnik paravojnih formacija ili da je čovek koji je učinio krivično delo, mi smo ga poslali tamo u Šid, gde je bilo naređeno da se takvi ljudi šalju tada. Ako nije, mi smo rekli: "Nemojte čoveka dirati, to je civil, neka ide sa Crvenim krstom." To je bila svrha "Veleprometa".

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala gospodine Šljivančanin. Kada kažete "pomoći pripadnika TO", da li to znači da su pripadnici lokalne TO bili korišćeni za identifikovanje pojedinaca za koje se sumnjalo da su možda uključeni u izvršenje krivičnih dela ili da su bili politički opasni?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa vidite, oni su nama rekli na primer, sa te teritorije gde su oni zajedno živeli, znači ti svi ljudi su do tada zajedno živeli, pa i ti pripadnici Teritorijalne odbrane Vukovara. Rekli su da su čuli za nekog... Recimo, ako nađu čoveka Janka Jankovića, oni kažu mi smo za njega čuli da je on podmetao eksploziv, da je učestvovao u nekim neprijateljskim akcijama, da je bunio narod i tako redom; mi smo gledali one naše informacije i spiskove da li ima takvog čoveka na našim spiskovima; pitali smo naše stručne

organe da li oni imaju neku primedbu, prikupljali smo; vodili smo informativni razgovor sa tim čovekom. Ako on prizna, znači to je taj; ako ne prizna i ako nema dokaza, mi smo njega pustali kao civila. Nismo... nismo vršili nikakve represalije prema tim ljudima. I ovde se još sugeriše... sugeriše se u ovom pasusu, evo pročitajte zadnju rečenicu "da što pre uputimo te ljudе u Šid, da ih što manje zadržavamo." I mi smo... možda je to bilo zadržavanje sat, dva, odmah je išao u Šid.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Vi ste spomenuli izraz "naša lista". Da li znači da ste tamo imali spiskove ljudi sa kojima ste želeli da obavite razgovor ili da ih zadržite?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa, mi smo videli ovde jedan dokumenat koji je poslat od Uprave bezbednosti sa određenim imenima. Znači, koji su oni dobili iz nekih izvora, a možda su ta imena bila i netačna. Znači, i mi... i nama su data da proveravamo, da vidimo ima li takvih. Ja sam pokušao da vam kažem više puta iz koliko izvora organi bezbednosti dobijaju informacije, pa se posle klasifikuje šta je... da li prethodnim operativnim radom, da li operativnim radom, da li operativnom akcijom i tako redom, da vam sad ne nabrajam te metode. Mislim, to je jedan...

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A šta taj spisak sadrži? Koja je svrha te liste koju ste vi spomenuli? Nije bitno odakle dolazi, ali koja je svrha te liste?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa rekao sam i videli ste - ovde ima dokumenat, pa možete ga pregledati još jedanput kao dokazni predmet, da se tačno pored svakoga lica pisalo, pisalo je šta je, zašto se to lice stavlja na tu listu, šta je osumnjičen. Da li je pripadnik MUP-a i da je vršio neke akcije, da li je pripadnik Zbora narodne garde, da je pucao, da je ubijao, da li je neki organizator. Ja sad napamet ne mogu, dok ne bih uzeo spisak, pa da vidim sad šta piše konkretno za koje lice. Ili recimo, da je vođa neke jedinice koja vrši oružanu pobunu, ili... Evo, uzimimo taj dokumenat pa možemo analizirati redom, jedno po jedno ime. Ne znam napamet sad, posle toliko godina - šta je pisalo za koje lice da je.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ne gospodine Šljivančanin, vi ste upotrebili izraz "proći ćemo kroz naše spiskove", a ja bih htEO da znam da li su postojali spiskovi ljudi koji su sačinjeni u to vreme, na osnovu informacija iz bilo kog izvora? Da li su dakle postojali takvi pripremljeni spiskovi ili nisu?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Znači, spisak je postojao onaj koji smo mi dobijali kao informaciju od stručnog organa i sa kojeg smo gledali ko su to, ti ljudi. I ako dobijemo ime konkretnog čoveka od recimo pripadnika... koga smo priveli kao počinioca krivičnih dela koji nam je rekao "moj vođa grupe nalazi se u školi "Stjepan Supanc", on se zove tako i tako". Znači, ja sam onda imao ime kad mi kaže... taj čovek kaže ko je njemu vođa ili komandir, eto. Na primer, sećam se toga da mi je jednom jedan rekao u školi "Stjepan Supanc" je ime neko, rekao mi je vođa, komandir je taj i taj, i on komanduje svima koji se nalaze na tom prostoru.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li je bilo spiskova odnosno, da li su ti spiskovi sadržali imena ljudi koji su eventualno bili pojedinci koji su se sa oružjem u ruci pobunili protiv JNA?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa, to su bila imena tih ljudi, znači nas su interesovala samo imena ljudi koji nose oružje i koji pucaju u naše vojниke. Nije nas interesovao tamo neki civil koji je nedužan zatvoren u podrumu. Mi smo tim ljudima pomagali. I nije bilo potrebe da se interesujemo za njih.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li je bilo spiskova ljudi za koje se eventualno smatralo da su zločinci odnosno da su počinili određeno krivično delo?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Bilo je i takvih.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li je bilo imena koja su se odnosila na ljude koji su počinili, kako se verovalo, zverstva protiv srpskih civila odnosno vojnika JNA?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa evo sećam se, čak sam dobio i ovde film kao dokazni materjal koji je došao vama, čoveka, ima u mom izveštaju u njemu piše, koji je, kad se predao pred stranim novinarima zatražio da govori, ali da mu se zavežu oči. I slušao sam vrlo svirepa ubistva koja je on napravio, ali da ne bih ja prepričavao, ima u ovim filmskim materijalima ime tog čoveka i njegov iskaz koji je dao pred novinarima austrijske i nemačke televizije jer, su oni to tražili, i ja sam im dozvolio neka ga snime, neka vide. I pričao je čak da je na očigled 15 majki koje su bile u podrumu sklonjene sa djecom, izdvojio dvoje djece i zaklao ih nožem.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Molim vas, da li biste bili tako ljubazni da pogledate tabulator 21, a tabulator 22 je za vas. To je dokument koji ste hteli da pogledamo, ali naravno ja ako mogu, idem svojim tempom i svojom dinamikom.

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: 23?

TUŽILAC MOORE: 22 na engleskom, 23 na BHS. Izvinite časni Sude, hoću samo da vidim koji je broj u ovom indeksu. Znači tabulator 21, a to je dokazni predmet 834 i tabulator 22 na BHS-u. Tako sam mislio da je...

SUDIJA PARKER: Nije tako kod nas.

TUŽILAC MOORE: Nije?

SUDIJA PARKER: Kod mene je 21 i 22, a sudija Thelin ima ove brojeve koje ste vi rekli, a ja ne mogu da vam kažem koji su brojevi kod svedoka.

TUŽILAC MOORE: Pokušaćemo da saznamo.

SUDIJA PARKER: Želite znači dokument od 9. novembra?

TUŽILAC MOORE: To je 9. novembar.

SUDIJA PARKER: Znači ili 22 ili 21?

TUŽILAC MOORE: Ja imam englesku verziju u tabulatoru 21, a mislio sam da je BHS verzija 22. Da li vi časni Sude tako imate?

SUDIJA PARKER: Da, ja imam, ali ne i sudija Thelin.

TUŽILAC MOORE: Časni Sude, mislim da je sudija Thelin rekao da ima.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: U svakom slučaju, idemo dalje. A ono što je bitno gospodine Šljivančanin je da vi i ja imamo odgovarajući tabulator. Znači, tabulator 21...

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja sam našao gospodine Moore, tabulator 23 dokumenat od 9. jedanaestog 1991. godine, moj izveštaj. Ako je to to?

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ne, ne, ne. Govorim o tabulatoru 21, znači 9. novembar, to je na engleskom, 834 je broj dokaznog predmeta, a 22 bi trebalo da bude upravo taj isti dokument na BHS-u. I vidim da svi klimaju glavama, pa bi trebalo da i vi imate potpuno istu fasciklu koju prozvode ove naše briljantne mašine. Hoćete li molim vas onda na tabulator 22 da pređete?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Dobro, imam dokument.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala vam puno. Dobro, da se pozabavimo sada ovim konkretnim dokumentom, to je 9. novembar. To je izveštaj Organa bezbednosti Gardijske motorizovane brigade, jel' tako? Organ bezbednosti Kabinetu SSNO, jel' tako?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ovo je izveštaj organa bezbednosti Gardijske motorizovane brigade Organu bezbednosti Kabinetu SSNO od 9. jedanaestog 1991. godine.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hoćete li molim vas da budete ljubazni i da pređete na poslednja tri paragrafa. Dakle, na engleskom počinje sa "razgovor sa organom za bezbednost" i onda se pominje ime Marko Crevar, da li vidite to? Imate li to gospodine Šljivančanin?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Crevar Marko ima. Pripadnik TO Vukovar je u razgovoru sa OB...

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala. Mogi li da pročitam to? Sreća da imamo isti paragraf i isti dokument. "Crevar Marko, pripadnik TO Vukovara je u razgovoru sa OB izneo da se Nebojša Šuman, ekstremista HDZ-a, ustaša, sada nalazi u hotelu "Interkontinental" u Beogradu. Najverovatnije se krije pod imenom Šuman". Dalje, sledeći paragraf: "Nakon što je naselje "Boško Buha" u Vukovaru oslobođeno, pojавio se veliki broj stanovništva iz skloništa. Evakuisano je preko 300 lica u "Veleprometu", gde je izvršena pojedinačna obrada. Tokom dana obrađeno je oko 100 osoba, među kojima je izdvojeno oko

25 lica značajnih za organe bezbednosti u smislu daljeg prikupljanja podataka o položajima i snagama ustaških formacija, i eventualno za zamenu za zarobljene pripadnike JNA". Znači, govorimo o 25 posto onih koji su bili izdvojeni iz grupe. Dalje: "Radi se o licima koja imaju blisku rodbinsku vezu u MUP-u i ZNG ili su sami učestvovali u raznim oblicima borbe protiv naših snaga. Ista se sada nalaze u "Veleprometu". Očekujemo da će u daljim borbenom dejstvima biti još veći broj ovakvih i sličnih lica, zbog čega molimo da nam dostavite eventualna nova saznanja o svim ekstremistima na području Vukovara i šire, radi daljeg operativnog rada". Potpis - vaš. Prema tome, da pogledamo ovaj materijal. Prvo, vi govorite o pojedincima koji su politički protivnici JNA i drugo, o onima koji su eventualno koristili oružje protiv JNA. Ja vam kažem da u stvari vi izdvajate ljude koji nisu vođe, nego ljude koji su u političkom i vojnem smislu protiv vas. Da li se slažete sa tim gospodine Šljivančanin?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ne slažem se. Prvo, možda sam ja opet, izvinjavam se gospodine Moore, dobio pogrešan prevod. Ja verujem da ste vi čitali tačno, ovde ne piše da smo mi izdvojili 25 posto, nego piše da su pripadnici Teritorijalne odbrane izdvojili 25 lica koji oni smatraju da su interesantni za organe bezbednosti u smislu prikupljanja podataka o položajima i snagama ustaških formacija, i eventualnu zamenu za zarobljene pripadnike JNA. Znači, oni su u tom Centru, od tih 300 ljudi koji su došli kao civili, smatrali da njih 25 mogu nama dati ove podatke. Mi smo vodili informativne razgovore sa tim ljudima. Znači... poznavajući teritoriju, ti ljudi smatraju da su oni pripadnici ekstremnog dela HDZ-a kako su oni tada smatrali, ljudi koji su imali oružane formacije koje su zvali Zbor narodne garde. To ne znači da smo mi svih tih 25 lica osumnjičili i poveli u... u Šid, nego smo sa njima obavili razgovor, i one koji su priznali neko krivično delo, koji su bili aktivni učesnici, vodili borbu i ostalo, mi smo posle predali kao osumnjičene za krivična dela u Šid, a ne kao civile. To je tako.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ne gospodine Šljivančaninu, uz svo dužno poštovanje, kada čovek pogleda ovaj zadnji paragraf, tu piše: "Ove osobe su imale rodbinske veze u MUP-u ili u ZNG ili su sami učestvovali". Znači, ili su zbog toga izdvojeni - što su imali tesne veze sa nekim koji su politički ili vojno bili proti vas, ili su sami lično učestvovali u raznim formama borbenih dejstava. Znači, to je nešto potpuno razdvojeno. Vi izolujete ljude koji su bilo vojno angažovani protiv vas ili imaju rodbinu koja je eventualno angažovana proti vas? Zar nije tako?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja vam kažem, vi tumačite kako to smirate, a ja vam govorim, koji sam tvorac ovog akta - koji neposredno pišem i koji znam šta sam radio, govorim kako je. Znači, ove ljude su odvojili od tih 300 pripadnici Teritorijalne odbrane, pod sumnjom da oni sumnjaju u sve ono što vi mene govorite. Sve to. Oni to sumnjaju i oni kažu: "Evo, mi smo našli te ljude". A mi sad, kao stručni organi trebamo da kroz informativne razgovore i drugim metodama organa bezbednosti ustanovimo da li su to zaista ti ljudi, i ako jesu - da ih pošaljemo u zatvor u Šid, ako nijesu - da ih vratimo, da ih pustimo sa civilima u "Velepromet" da idu sa Crvenim krstom. Ja... ja vam govorim ono zaista kako je bio, a sad ja ne, ne mogu da prihvatom to što vi tumačite kako vama odgovara.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodine Šljivančanin...
SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Izvolite?

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodine Šljivančanin, ono što ja hoću da vam kažem jeste da to nije bio samo spisak 10 ili 15 vođa. Bilo je velikih spiskova ljudi bilo da su razlozi politički ili vojni, različiti razlozi zbog kojih se moglo pomisliti da su oni protiv JNA. Vi ste pravili te spiskove i to ne male, nego velike spiskove, zar ne?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: To gospodine Moore uopšte nije tačno. To vi tako kažete. Čak, evo ovde vidite, mi nismo naveli ni jedno ime ovoga lica zato što nismo hteli da povredimo čoveka, da kažemo da je on ekstremista ili da kažemo da je on ovaj, počinio krivično delo dok se ne ustanovi koja su to lica. Možda ni jedno od ovih lica nije osumnjičeno nego su svi vraćeni da budu kao civili. Ja sad trenutno ne mogu da vam kažem posle toliko godina, da je bio on osumnjičen, mi bi odmah njegovo ime napisali ovde i rekli, imamo pet lica, taj, taj i taj. Evo molim vas da nađemo neki drugi moj izveštaj de ja konkretno pišem koje smo lice odredili kao počinioca krivičnog dela i koje šaljemo u zatvor. Ima i takvih mojih izveštaja. A ovo je samo broj, ali nisu imena, nisu imena. Znači, nismo mi te ljude osumnjičili uopšte. A imam izvještaj ako želite?

TUŽILAC MOORE: Onda hajde da pogledamo nešto drugo ako možemo. Ja bih da se jedna druga fascikla stavi pred časni Sud, sa naslovom "Spiskovi". Časni Sude, postoje primerci za svakoga i prevodioci su dobili ovaj dokument. Nadam se da su sve stranke sada dobile ovaj dokument koji je prilično jednostavan i sasvim jasan. Mogu li da pitam časni Sud uz svo dužno poštovanje da li je bilo Optužnica ili nekih dodataka uz Optužnicu u toj fascikli? U redu. Uradiću to u dva pravca, ako mogu? Mnogo vam hvala. Imamo i gotove kopije.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodine Šljivančanin, ova fascikla predstavlja jednu zbirku različitih dokumenata koji su izrađeni, hoćete li molim vas da pogledate tabulator broj proces?

TUŽILAC MOORE: Mogu li ja da budem od pomoći Pretresnom veću?

SUDIJA PARKER: Nastavite, gospodine Moore. Izvinjavam se, samo nastavite, izvolite.

TUŽILAC MOORE: Izvinjavam se. Ja sam oduvek smatrao da ne treba da nastavim sve dok sudije govore. Moje izvinjenje.

SUDIJA PARKER: Sa ovim Pretresnim većem, samo nastavite.

TUŽILAC MOORE: Vrlo dobro.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodine Šljivančanin, možemo li naravno u vašem slučaju da pređemo tabulator broj 2, to je verzija na BHS-u one naše

verzije koja je u tabulatoru 1, datum je 22. oktobar 1991. godine, Pečat je kancelarije SSNO, a to je jedan izveštaj o: "Bezbednosnoj situaciji u jedinicama Gardijske motorizovane brigade u zoni ratnih operacija". Potpisao ga je pomoćnik načelnika Kabineta za bezbednost, Đukić. Govorili ste nam o spiskovima i kako su se oni izradivali. Ja bih se pozabavio sa jednom ili dva dela u ovom izveštaju. Prvi paragraf se odnosi na "priateljsku vatru" - vatru sopstvenih jedinica. Siguran sam da se časni Sud seća toga: "U uslovima svakodnevnih gubitaka i neprekidnoj izloženosti jedinica artiljerijskoj vatri hrvatskih oružanih sastava, javlja se još i nepoverenje i lansiraju teze o gubicima od strane vlastite artiljerije, a kapetan I klase Galić, komandant 155 milimetara haubičkog bataljona je usled nepoverenja odbio da računarskom odeljenju grupe dostavi koordinate vatrenih položaja, što je imalo ozbiljne posledice na preciznost otvarane vatre". Šta znači ovo "ozbiljne posledice na preciznost otvarane vatre"? Da li je to na lep način rečeno da u stvari artiljerija gađa lokacije koje ne treba, i da je posledica toga uništenje imovine i ubijanje ljudi? Da li je to stvarnost ovog paragrafa, ono što on stvarno kaže?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja sam u dosadašnjem toku dosta pričao o tome šta je bila posledica nepreciznog dejstva artiljerije, ovo je jedna isto jedinica Prve vojne oblasti. Konkretno, ovde ime sad vidim, ali sad se ne bih setio koje. Možda sam dobio i informaciju od svog referenta bezbednosti koji je bio na tom području, ali je bilo nepreciznog gađanja. I posle svih preduzetih mera, to se ispravilo, ali smo posle dobili izveštaj da je bilo zbog ovlažene municije. I znači dešavalo se... najviše su trpele zbog toga naše spostvene snage, zato što se dešavalo da podbacuju artiljerijska oruđa od cilja koji trebaju gađati i po 400 metara. Tada kada smo vršili kontrolu da vidimo zbog čega se to dešava. I kad je je došao načelnik artiljerije, i sa komandantima diviziona obišli položaje, ustanovili su da je bilo došlo do vlaženja barutnih punjenja - i takav je bio zvaničan izveštaj. Evo, to mogu da komentarišem, pričali smo o tome dosta ovih nekoliko dana. Ako treba, ja mogu ponoviti to ono isto što sam ispričao i ovih dana.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala vam. Sada bih prešao na paragraf koji počinje rečima: "Prema raznim izvorima..." u engleskoj verziji strana 2, paragraf 4. Znači "Prema raznim izvorima, Miroslav Macura iz Vukovara", da li vidite to gospodine Šljivančanin, taj konkretni pasus?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Da, da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Onda da ga pročitam: "Prema raznim izvorima, Miroslav Macura iz Vukovara, pomoćnik ministra unutrašnjih poslova za Slavoniju, Baranju i Zapadni Srem je učesnik organizovane prodaje oružja TO Vukovara". Sledeći paragraf: "U informativnom razgovoru sa Goranom Oreškovićem iz Vukovara prikupljeni su podaci o pojedinim pripadnicima ZNG. Po njemu, sledeća lica su naoružana automatima *Kalashnikov* i onda je naveo sledeća imena: Zvonko Lakatoš, Zvonko Balaton, Damjan Gašpar, Jurica Mikić, Zvonko Mikić, Drago Markošić, Siniša Gudelj, Zvonko Čondić, Miroslav Pap, Tomislav Kolak i Darko Todorović. A snajperskim puškama naoružani su sledeći: Goran Duraj, Bobo Duraj i Saša Molnar. Orešković takođe ukazuje na grupu naoružanih civila, mogućih pripadnika HOS, Hrvatskih odbranbenih snaga, među

kojima su: Andrija Barić, Saša Vulić, Goran Šegavac, Stevica Kresić, Branko Gavaj, Josip Gavaj i Tomislav Lorberger." Da li bi vas iznenadilo da je značajan broj ljudi koji su imenovani u ovom dokumentu i to ne samo u ovom paragrafu, koji su na "Ovčari" ubijeni ili su bili eventualno rodbina ljudi koji su bili ubijeni na "Ovčari" odnosno prezivaju se isto? I dalje ču nastaviti sa imenima i daću konkretna imena kako bih pomogao svim stranama u postupku. Da li bi vas iznenadilo da je u odnosu na imena iz ovog dokumenta ne manje od trojice ubijeno, a što se tiče Gaspara Markobašić, Markobašić takođe figurira u Optužnici; Marko Bašić je naveden u Optužnici, zatim Gudelj, Pap takođe postoji u Optužnici, Barić isto, tri Vulića su takođe pokojni i u Optužnici su, takođe i Krešić i Horvat, dva Horvata. Da li je to samo slučajnost da su ljudi koji se ovako prezivaju kako sam ja sada rekao, i tri konkretne osobe - da su završili na "Ovčari" svoj život, ili je čista koincidencija da su upravo ova imena ista kao imena onih ljudi koji su ubijeni na "Ovčari"?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: E vidite gospodine Moore, i ja sad moram dati malo duži odgovor. Znači ovo što ovde piše, ovo lice koje je dalo te podatke, ono je možda bio civil koji je izbegao sa tog područja, ili je bio možda i pripadnik tih paravojnih formacija, ja sad stvarno ne znam, ali napisali bi da je bio pripadnik, pošto piše samo da je u razgovoru sa Oraškovićem, onda je on bio civil koji je negde predao se i prešao na stranu i prošao možda i kroz "Velepromet", ja sad trenutno ne znam. I on je dao imena nama da je video ove ljude sa naoružanjem. Pa je ovde čak napisao i ko ima automat, ko ima pušku, ko ima snajper i tako dalje, znači tačno ovo kako smo mi ovde... mi ovde stavili. Mi smo prosledili ta saznanja, to ne znači da je on dao tačne podatke, ali mi smo tom čoveku ne da verujemo, nego da proveravamo njegova saznanja - prosledili dalje kako to rade organi bezbednosti, i to se zbira u jedan centar i stižu informacije sa drugih strana, i proverava se da li je to istina ili nije istina. I kasnije, ako se dođe do tih ljudi, onda se upoređuje i da li je taj izvor bio pouzdan, ili je bio nepouzdan. Znači, da li su zaista ti počinjeni krivičnih dela, i može se pozvati za svedoka posle da kaže ako treba da se sudi tim ljudima, gde je on njih video, jesu pucali, nisu pucali i tako redom. To su te naše informacije - prikupljanje podataka. E sad vidite, ovo što me pitate da li bi me iznenadilo. Mislim mene sve iznenaduje, najviše me iznenaduje to da su mogli nevini ljudi da stradaju. Onda ako se neka imena, ja nisam to proveravao verujte, ako se neka imena nalaze sa ovog spiska na ovome kako vi kažete, onda postoji mogućnost da su ti bili pripadnici paravojnih formacija, nisu se predali, nego su se onda skrivali, ako su privedeni iz bolnica kao osumnjičeni za počinjena krivična dela i dovedeni u kasarnu, a iz kasarne, posle ja sam vam ispričao šta ja znam o sudbinu... šta sam ja tada trenutno znao o sudbini tih ljudi. Nisam znao tada da su pobijeni, ali sam znao ono što sam ispričao, da ne ponavljam. I sad, ako je tako, onda znači ovaj je izvor bio dao tačne podatke, taj se čovek prikrivao, doveden je kao osumnjičeni, a kakav mu je dalje njegova, ovaj, dalja ta i ostalo... pravac i kretanje, to sad može da se analizira, da se vidi.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da, da, ali odgovorite mi na pitanje molim vas?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa evo, odgovorio sam.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Pitao sam vas kako su sva ova imena ljudi sa sličnim prezimenima, je li to samo koincidencija da su ubijeni na "Ovčari", a ovde imamo potpuno ista imena, pored ostalih u dokumentaciji organa bezbednosti? Da li je to koincidencija ili nije?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa ja sam gospodine Moore rekao da ovaj čovek koji je dao imena ovih ljudi, on je tada rekao nama šta je on vidi kod tih ljudi. To ne znači da je dao tačne podatke. Mi smo slali to na proveru... ako ovo što me pitate, ja sada zaključujem iz ovoga ako su tu pronađeni na tom spisku, znači ja sada zaključujem na osnovu ovoga što ste vi ovdje izneli - da su ti ljudi zaista onda bili naoružani i da nisu se predali sa oružjem nego su se prikrivali, i da su verovatno otkriveni tada kao osumnjičeni u bolnici, privedeni u kasarnu - da bi se sproveli u zatvor u Sremsku Mitrovicu. To ja mislim. Znači, znači onda od tih spiskova neko je bio sa oružjem...

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Oprostite, kuda su odvedeni iz bolnice?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: U kasarnu u Vukovaru. Ako su bili u bolnici. Ove... ja sad ne znam jesu li bili ovi u bolnici.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Vi ste rekli u kasarnu u Sremskoj Mitrovici. Ono što ja vama kažem jeste da među ovim ljudima ovde postoje prezimena ljudi koji su ubijeni na "Ovčari". Ti ljudi nisu otišli u Sremsku Mitrovicu osim ako nisu otišli do Sremske Mitrovice i ponovo vraćeni nazad, ali to niko nije rekao u čitavom periodu koliko traje ovo suđenje.

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja sam posvedočio da sam saznao tu veče od mog Srećka Borisavljevića i ono što mi je saopštio gospodin Mrkšić da je ljude iz kasarne preuzeila Vlada koja je držala tog dana sednicu da bi ih razemnila za svoje zarobljene Srbe. Nisam saznao da će se protiv njih voditi represalije niti čuo da su oni ubijeni.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ono što ja želim da znam jeste da li su napravljeni spiskovi sa imenima ljudi u dokumentima kao što je ovaj ili su oni jednostavno odlepršali u zrak?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa niko nije odlepršao gospodine Moore u zrak. Ovo je informacija koju daje čovek koji je ovde, čije je ime navedeno, i služila bi ako su ovo ljudi trebali da se sude i ako se otkriju da su pravili krivična dela i da se taj čovek pozove za svedoka, znači organima bezbednosti da je on dao takvu informaciju. Mi smo takve informacije prosledili da imamo saznanja od tog da su ovo naoružani ljudi koji imaju oružje i koju vrstu oružja, i pucaju na vojниke.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ovo je dokument koji nosi datum 22. oktobar. Mi znamo da je 21. oktobra osnovan "Velepromet" pod kontrolom organa bezbednosti. Ja bih želeo da znam dve stvari: Prvo, da li su ta imena zapisana u dokumentacionoj formi ili su bila na spisku? Drugo, ako jesu, da li su oni bili dati drugim pripadnicima organa bezbednosti, na primer: gospodinu Borisavljeviću ili

vama ili gospodinu Karanfilovu ili gospodinu Vukašinoviću, da pomenem samo nekolicinu?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Znači, ova imena koja je dao ovaj čovek koji je ispričao, svi moji organi bezbednosti su čuli imena i mogli da provere kad pravimo izjveštaj. Znači sad... možda je razgovor sa ovim čovekom vodio upravo Borisavljević, sad ja ne znam ko je sve sa njim vodio razgovor, zavisi koji organ bezbednosti donese taj papir, koji donese taj spisak. I mi ta imena imamo, ako tražimo takve ljudе; kasnije ako se pojave bilo gde na teritoriji, da proverimo da li je ovaj izvor koji je dao ove podatke bio tačan, i da li nam je dao tačne podatke o tim ljudima. I da ih onda privedemo kao počinioce krivičnih... krivičnih dela.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala. Da pređemo sada na tabulator 3 na engleskom, a 4 je za tekst na BHS-u. Da li imate ovaj dokument pred sobom? A datum je 23. oktobar 1991. godine?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Imam.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da sada poledamo ovaj dokument. To je "Dnevni operativni izveštaj o stanju bezbednosti u jedinici i zoni odgovornosti" za 22. i 23. oktobar, a potisali ste vi. Da li se slažete?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala. A upućeno je Kabinetu SSNO. I ponovo imamo zaštićenog svedoka, ne želim da spominjem ime. Spominju se opljačkani predmeti, no ono što ja želim da uradim je da na engleskom pogledamo stranicu 2, a vas bih zamolio da pronađete spisak sa imenima odmah ispod reda gde piše "U razgovoru sa nekoliko izvora, prikupili smo informacije". Da li ste to našli?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: "U razgovoru sa nekoliko izvora, prikupili smo informacije". Šta podrazumevate pod "razgovorom"? Da li je to neko fino časkanje ili su to možda neki izvori iz ZNG ili MUP-a? Možete li malo da rasvetlite to?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Znači, to je informativni razgovor koji se vodi, koji organi bezbednosti vode sa određenim licima, a to je sad jedan od onih možda lica koja su... 25... koje ste prije pomenuli u onoj informaciji kad su došli na "Velepromet", pa oni... prešli su sa strane gde se nalaze paravojne formacije, i oni daju neka svoja saopštenja, šta znaju o ljudima koji se bore protiv pripadnika Jugoslovenske narodne armije.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Vi ste naveli imena 24 ljudi ovde. Postoje očigledno i druga imena, ali vi ste ovde naveli njih 24. Ja bih želeo da se pozabavim sa jednom ili dve stvari. Pod brojem 2, Živković Pavo i njegova dva sina su pripadnici ZNG... da li je za vas iznenadenje da je bio jedan Živković koji je ubijen na "Ovčari"?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa ja opet se vraćam na ovo, gospodine Moore. Znači, ovi ljudi su u razgovoru saopštili imena ljudi na koje oni sumnjuju da su naoružani i da su pripadnici Zbora narodne garde. Opet vam kažem, ne znači da je ova informacija potpuno tačna - znači da je tačna. Nama su dati takvi podaci. Možemo smatrati da je tačna ako mi u toki borbenih dejstava ili u samom čišćenju grada pronađemo zaista ovako Živković Pave, i privedemo ga sa oružjem i vidimo da je to lice koje je to radilo. I ako treba da ide na sud, možemo da zovemo tog čoveka koji je dao informaciju - da on kaže da je i on dao takvu informaciju, da ga je video da je pravio krivična dela. Ovo su naša prva saznanja, takozvani... prethodni operativni rad, saznanja da postoje ta i ta lica, ali nigde nismo potvrdili da je to istina. Znači to, to su saznanja.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ali gospodine Šljivančanin, ono što vas ja pitam, u stvari, ime Živković je... postoje dva imena Živković na "Ovčari" koji su tamo ubijeni, a ovde su Pavlo Živković i njegova dva sina koji su pripadnici ZNG. Da li vas to iznenađuje na bilo koji način? Ili je to samo koincidencija?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Gospodine Moore, i u mom selu ima Živkovića. Možda se zove Živković Vujadin, a sad... ima prezime Živković. Slična su ta prezimena na području Jugoslavije u raznim krajevima, a može biti Živković Pavo, ako smo zaista otkrili takvog Živković Pava sa njegovom ličnim dokumentom. Ja vam ponovo kažem, ova imena ovde ne znači da su to tačno ti ljudi. Ovo je informativni razgovor, čovek je saopštio ova imena, mi ih šaljemo na proveru i tragamo da vidimo da li su zaista to, to su samo naše prve informacije. Ovo nisu ljudi osumnjičeni, jer ih nismo pronašli. Nismo ih uhvatili. Ako smo ih uhvatili kao počinioce krivičnih dela, kao one što su se predali s oružjem, mi tad, na Mitnici, mi tačno pišemo ime ko se predao s oružjem. Evo, polako ču. Znači...

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodine Šljivančanin, ne brinite, u redu je. Da pogledamo taj broj 2 - Milan Magdić. To nije samo ime, on je zaista ubijen na "Ovčari". Ako pogledamo broj 8 - tu imamo Žugeca, drugo ime, hrišćansko, on je bio snajperista. Ako pogledamo sada na drugu stranu, broj 19 i 20, imamo Mirka Baketu i Zoranu Baketu - nisu žrtve, ali ime Baketa se pojavljuje među onima koji su ubijeni na "Ovčari". Zatim imamo Horvata, već smo spomenuli to prezime ranije, ali ovde je još jedno ime Horvat koje je spomenuto, žrtva sa "Ovčare". Dakle, od tih 24 ljudi imamo jednu žrtvu i dva, četiri, šest, sedam imena od 28. Ono što ja želim da znam jeste šta se događalo sa tim imenima? Da li su oni bili sravnjivani od organa bezbednosti?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Nisam razumio, da li su... nisam razumio zadnji dio pitanja.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ono što ja kažem je da ste vi kroz razne izvore dobijali imena ljudi koji su bili protivnici JNA, onako kako ste ih vi videli, bilo kao ekstremisti ili kao počinioци krivičnih dela i da je ta lista sastavljena i korišćena kao sistem za filtriranje kako bi se izdvojili ti pojedinci. To je ono što ja vama tvrdim?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: To nije gospodine Moore svrha ove liste. Znači, mi smo posle svakog obavljenog informativnog razgovora dužni

bili da sastavimo listu onih imena koja se pominju kao počinioci krivičnih dela, i takvu listu možemo da sastavimo da je on stvarno počinioc krivičnog dela ako ga uhvatimo na izvršenju krivičnog dela, ili ako se on preda sa oružjem, kao što je bio slučaj, da se pedali na Mitnici. I mi smo napravili spisak i napisali: "Oni su se predali, priznali da su radili krivična dela". I nikakve više razgovore sa njima obavljali nismo, otišli su u zatvor u Sremsku Mitrovicu. Ona civilna lica koja se prikrivaju, koja nismo mi pronašli, koji se kriju, mi pokušavamo da ih pronađemo ako možemo sa njihovim identifikacionim dokumentima. Ako ne možemo, osumnjičuju se, koristili smo i pripadnike Teritorijalne odbrane da nam kažu ime nekoga ako poznaju jer mi nismo znali. I slali smo ih isto takođe na razgovore u Sremsku Mitrovicu da se utvrdi, i posle su služile i ove liste da se proveri da li su to ti ljudi ili su to neki drugi, i jesu li oni pravili krivična dela ili nisu. Znači, mi ove ljude, na ovaj ljudi koje smo ovde nabrojali tada, nismo pronašli sa oružjem, ni da prave krivična dela. Nama je taj koji je davao informacije saopštio imena da ih je on vido. A mi ih šaljemo dalje da bi se vršila dalja obrada sudska ili ostali procesi koji treba da se rade.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Zamolio bih da sada pogledate tabulator 5 na engleskom, a na BHS-u je taj isti dokument u tabulatoru 6. Znači dokument koji nosi datum... to su u stvari dva dokumenta, 10. novembar je ono što bih nazvao preambulom, a onaj dokument koji zaista želim da pogledamo je od 9. novembra, i on se nalazi u tabulatoru broj 6, a to je na vašoj drugoj strani. Da li ste ga našli?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Da, da, našao sam.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala. Možemo da vidimo da je datum 9. novembar, to je dokument Saveznog sekretarijata za narodnu odbranu, strogo poverljivo, upućeno načelniku bezbednosti SSNO. Da samo pročitamo jedan ili dva dela ovog dokumenta po istom sistemu po kome smo već radili.

"Raspolažemo određenim delimično proverenim podacima o pripadnicima MUP-a i ZNG u Vukovaru, o lokaciji minobacačkih punktova, naoružanju i količini municije kao i o skloništima u Vukovaru koja koriste pripadnici paravojnih formacija Hrvatske." A onda se ovaj dokument deli. U prvom delu su neki "podaci o pripadnicima Policijske uprave Vukovar" i tu se navode različita imena. Da li vidite ime Milan Grejža? Vidite to ime? To je peto po redu?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Da, vidim.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala. "Iz Vukovara, ranije je bio inspektor, a sada je komandir autobuske stanice, ranjen je i trenutno je u bolnici". Pogledajte datum, 9. novembar. Ovaj čovek je ubijen na "Ovčari", i ja tvrdim da je on izveden iz bolnice, a to je isto tako čovek koji je na vašim spiskovima i koji je bio ranjen. Sada da pogledamo drugu stranu - Mato Rimac, da li ste našli?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Da, Mato Rimac.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: "Mato Rimac iz Nuštra je član HDZ-a". Rimac je ime jedne od žrtava sa "Ovčare". Da pođemo malo dalje. Stanko Divljak, da li ste našli to ime?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Divljak Stanko, da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala. "On je iz Vukovara i ranije je bio milicioner". On je u stvari ubijen na "Ovčari", a dva reda niže je "Mato Babić iz Vukovara, vođa smene u dežurnoj službi, od ranije zaposlen kao milicioner" - i on isto nosi ime jedne od žrtava sa "Ovčare". Četiri imena niže, "Ilija Baketa iz Lovasa, operativac i dalje je zaposlen u PU Vukovar" - ta osoba takođe nosi ime jedne žrtve sa "Ovčare". Da podemo još niže do imena "Dragan Bosanac iz Vukovara koji je još uvek zaposlen u PU Vukovar." Tačno je zar ne da se ime Bosanac odnosi na dva lica koja su ubijena na "Ovčari"? Zatim sledeće ime, "Pap Miroslav, još uvek zaposlen u PU Vukovar" - i isto tako ime žrtve sa "Ovčare". Zatim imamo nekoliko imena koja preskačemo sve do rečenice koja počinje sa imenom "čovek po imenu Hegeduš", jeste li našli to? To je na četiri petine stranice u verziji na engleskom jeziku, neposredno iznad brojke 2. Žao mi je, ali ne mogu da budem precizniji. Da li ste našli ime Hegeduš?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala. Znači izvesni Hegeduš, a onda se pominju i drugi, svi policajci. Tomislav Hegeduš je bio pomenut u Optužnici, međutim ovde nemamo ime. Taj čovek je ubijen na "Ovčari". Zatim Branko Lukenda, još jedno od imena koje se pominje u dokumentu organa bezbednosti. Lukenda je ubijen na "Ovčari". Da sada pogledamo broj 2: "Kao pripadnici ZNG Hrvatske u Vukovaru, evidentirana su polovinom oktobra meseca sledeća lica..." To su snage ZNG i mi sada govorimo o bolnici. Da li ste pronašli taj deo?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: "Kao pripadnici ZNG-a Hrvata u Vukovaru su evidentirana sledeća lica", pa nabraja. Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala. Hteo bih da pogledamo rečenicu koja počinje ovako: "Izvesni Željko, prezime nepoznato, autoprevoznik iz Vukovara, koga su u radio komunikaciji zvali "Veliki bojler". Da li bi vas iznenadilo da je i on bio žrtva da "Ovčare"? Tri reda niže, čovek po imenu Dalić, poznat kao "Mačak iz Vukovara", on je ranije pušten iz zatvora gde je bio zbog razbojništva. Ja tvrdim da je i on ubijen na "Ovčari". Zatim dva reda ispod, imamo "Braća Molnar iz Vukovara, koji su bili nastanjeni na Petrovoj gori, a sada na Olajnici, pripadnici ZNG i odgovorni za obijanje stanova." Oni su ubijeni na "Ovčari". "Josip Horvat, poznat kao "Mađar", postoje saznanja da je isti mučio strujom Obradov Stevu iz Bođana, vlasnika kafane "Čarda" na Dunavu elektrošokovima". A koja je onda sledeća rečenica: "Egzekutor nad zarobljenicima JNA i TO." Da li tako piše?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Izvinjavam se, stvarno nisam sve to mogao da pronađem što možda piše, ali ja ne mogu da pratim na kojoj je stranici. Možda sam... tako da trenutno nisam...

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Pogledajte, da li možete da nađete ime Horvat.

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Horvat Josip, zvani Mađar, da. To sam našao.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: On je navodno bio egzekutor nad zarobljenicima JNA i TO. Da li je tako? To je bila informacija organa bezbednosti.

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Da, da, navodno je egzekutor nad zarobljenicima JNA i TO.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: On je ubijen na "Ovčari". Braća Markobasić, Drago i Anton, obojica iz Vukovara, pripadnici Zangi. Kao što znamo, Markobasić je isto tako ime koje se pojavljuje među žrtvama na "Ovčari". Potom Vulić iz Vukovara, dva reda niže "od ranije poznat kao kriminalac, kockar, varalica, pripadnik ZNG, nije poznato gde se sada nalazi". On je ubijen na "Ovčari". I isto tako sin Ivana Vulića, poznat kao "Salaš" takođe kriminalac, pripadnik ZNG, takođe nije poznato gde se sada nalazi." I on je ubijen na "Ovčari". Da li vi sada kažete da je ovo samo slučajnost?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Znači gospodine Moore, evo ja sam vas pažljivo slušao. Ovaj spisak i ovaj akt operativnim radom verovatno dugim, do tada, do 9. jedanaestog, prikupili su organi bezbednosti JNA, a sačinjen je u Upravi. Koji su izvori, to ja ne znam. I on je poslat nama - da i mi imamo takav spisak i da je trebalo da se sumnja da su ti ljudi učesnici oružane pobune u gradu Vukovaru - od ovih koji su na ovome spisku. Mi smo te ljude, koliko smo mogli, trebali da pronađemo. Znači, ako su se ti ljudi prikrivali u bolnici to jutro kad je vršen trijaž, onda ti organi koji su vršili trijaž, odnosno lekari vukovarske bolnice su prijavili te ljude - da su oni pripadnici Zbora narodne garde. I oni su kao osumnjičeni za krivična dela dovedeni u kasarnu u Vukovar. Ja to, onda bi protumačio da je taj trijaž bio pravilan. Ako tako, ako me to pitate? Ja sam rekao i ovde, ti ljudi iz vukovarske kasarne su preuzeti od strane Vlade da bi ih razmenili za svoje zarobljene Srbe. Ja ne znam ko je donio tu odluku i zašto je takva odluka donešena, ali mogu jedino da vam potvrdim da ako smo sve ovo dobro pročitali, ne znam da su ti ljudi ubijeni na "Ovčari". Verovatno ovo sad kad vidim da je takvo delo po... počinjeno i spisak, i nisam upoređivao ove spiskove sa spiskovima na Optužnici; to sad vidim da ste vi uradili - ja samo mogu da potvrdim da je onda, da su se takvi neki ljudi prikrivali ako su bili među tijem u bolnici, i da je selekcija od strane tih ljudi koji su vršili tu selekciju u bolnici, gde sam i ja bio, izvršena pravilno. To jedino mogu da vam kažem. I da onda potvrđuje se da su ti ljudi se prikrivali...

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodine Šljivančanin, u bolnici, organ bezbednosti... vi ste bili тамо, Vukašinović je bio тамо, da li je то tačno?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Tačno je.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A organ bezbednosti je imao ta imena?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Mi smo imali ta imena, ali nam nisu, nisu nam se ni jedan od tih predstavili da se oni tako i tako zovu, ni jedan. Znači nama nisu imali lična dokumenta, i nisu se predstavili, nego su ljudi, lekari vukovarske bolnice, ja sam to rekao - rekli koji su tu ljudi koji se prikrivaju, a pripadaju paravojnim formacijama, odnosno Zboru narodne garde.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ali zar nije tačno, a i čuli smo svedočenje u tom smislu od jedne od medicinskih sestara - da su neki od JNA vojnika imali u to vreme spiskove u vreme kad je vršena trijaža, zar to nije tačno?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ni jednom vojniku JNA mi organi bezbednosti nismo dali spiskove. Mi smo u operativnom radu, u razgovoru i u... kad dovedu čoveka sa oružjem, proveravali te spiskove, da li se nalazi na našem spisku. A tog od 18. do kraja, dok se završio zadatak te trijaže, kako je bilo i po zadatku, znači u bolnici je bio i Bogdan Vujić iz Uprave bezbednosti, je bio zadatak da mi ne obavljam nikakve razgovore, ako su ljudi osumnjičeni - idu na razgovor u Sremsku Mitrovicu i tamo će se reći šta će dalje, kome će se suditi, i ko će biti pušten kao civil, i tako redom. Znači, nismo mi tada više u ta... od 18. pa do zaključno sa 20., nismo vodili informativne razgovore sa ljudima, nego je trebalo što pre ih slati u Sremsku Mitrovicu, gde su bili istražni organi.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ali gospodine Šljivančanin, da se na trenutak pozabavimo sa stvarnom situacijom. 18. novembra su borbe u osnovi prestale, bataljon sa Mitnice je izdvojen i odveden u "Ovčaru" gde su napravljeni spiskovi. Vi ste dobili informacije i uverenje da postoje branioci koji su se sakrili u vukovarskoj bolnici. Da li vi ozbiljno tvrdite da niste imali spiskove pojedinaca koje ste pokušali da nađete među onima koji su se možda sakrili u bolnici i sa kojima ste želeli da razgovarate? Da li je to ono što vi ozbiljno tvrdite?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja vam najozbiljnije tvrdim da sam ja imao želju jedino da razgovaram sa komandantom potpukovnikom Dedakovićem, zato što je bio moj kolega, da vidim zašto smo do... dozvolili da se između sebe ubijamo i da ga sretнем, da eto... želio sam čitavo vreme borbenih dejstava sa njim da se sretнем. Sve ostale koje smo god trebali da pronađemo i da ih privedemo da bi bili razmenjeni ili da bi im bilo suđeno za krivična dela koja su počinjeli, mi nismo od 18. dalje obavljali razgovor ni sa kim, nego smo ih sprovodili tamo gde je bilo naređeno. A ova grupa ljudi sa Mitnice, oni su se predali i rekli: Evo odlažemo oružje, odmah je napravljen spisak, spisak je napravio njihov komandant, on je poimenično napravio imena svojih ljudi, i mi nismo sumnjali u to, jer su ljudi položili oružje, i sproveli smo ih u zatvor u Sremsku Mitrovicu. Ove ljude o kojima sad govorim, znači - njih su prepoznali u bolnici lekari vukovarske bolnice. I rekli su da su to ljudi koji su se prikrili, i sumnjuju da su pripadali Zboru narodne garde. Mi tada nismo proveravali je li se on zove Vulić Ivan ili Solovan Branko ili ostalo, nego smo ih sproveli da se sprovedu u Sremsku Mitrovicu de će se ustanoviti tačno njihova identifikacija.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Sada bih vam postavio jedno veoma direktno pitanje. Da li vam je bilo poznato ime... prezime Došen, kada ste otišli u bolnicu 20.?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Nije mi bilo poznato. Možda se on i nalazio ne nekom spisku, ali stvarno mi nije bilo poznato. Ja sam morao da uzmem da gledam spisak, ali nisam tada u bolnici gledao nikakav spisak, i nije bio sa mnom spisak u bolnici. Bio je u mojoj kancelariji ovaj spisak. Ali nije mi bilo poznato, ne sećam se tog prezimena.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Na "Ovčari" su ubijena trojica Došena. Jedan od njih je bio Martin Došen, a on je smatran za jednog od najvećih boraca protiv JNA. Da li vi tvrdite da u periodu od šest nedelja, od kada ste tamo stigli početkom oktobra pa dok niste ušli u bolnicu 18. ili 19. novembra, prezime Došen nikada nije došlo do vašeg radnog stola?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Mene... ne sećam se stvarno. Sad i ova imena koje ste vi čitali sad ponovo, ja sad sam zaboravio već sva. Ne, ne sećam se. Znači, jedino da dovedu čoveka pa da se on predstavi, i ako ga ja tražim na ovom spisku i onda vidim da je to taj, pa ga zaokružim. Ali ne mogu ovako, ni... ne sećam se imena Došen. Čak se ne sećam ni jednog ovog... sećam se imena eto tog Dedakovića i sećam se imena Pole Stipo i... ne sećam se drugih imena, tu dvojicu sam upamlio. I Marina Vidića, normalno - njega sam isto znao.

TUŽILAC MOORE: Časni Sude, da li je sad pravi trenutak?

SUDIJA PARKER: Jeste, gospodine Moore. Sada ćemo da napravimo prvu pauzu, a nastavićemo sa radom u 16.10 časova. A pre toga gospodine Lukiću, u određenom trenutku ste bili na nogama, ali ste seli pre nego što je završen odgovor. Da li ste hteli nešto da kažete?

ADVOKAT LUKIĆ: Znam da ne volite da se prekidaju pitanja kada ide određena linija. Ja sam htio da prigovorim, zato što određena imena, značajan deo imena koja je gospodin Moore pominjao kada je govorio činjenice da su svi bili oni završili na "Ovčari", mi smo... on je morao da nam kaže da li su ta tela pronađena ili nisu, mada je njegova te... teza da su sva lica završila na "Ovčari". A onda je iznosio i podatak, kao na primer kad je rekao za Horvat Josipa, a Horvat Josip uopšte ne postoji u Optužnici. U tom smislu, ja ću ostaviti to da raščistimo u *re-directu*, nisam htio da... da prekidam gospodina Moorea. Ali htio sam da za transkript se konstatuje da su određene činjenice pogrešno, prepostavljam greškom, od njega prezentovane.

SUDIJA PARKER: Hvala vam, gospodine Lukiću. Prekidamo sada sa radom do 16.10 časova.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Da, gospodine Moore.

TUŽILAC MOORE: Časni Sude, mogu li samo da naznačim kako bih pomogao Pretresnom veću i mojim uvaženim kolegama. Imao sam priliku da razgovaram sa gospodinom Lukićem o dokazima vezanim za to ko je pronađen na groblju i ko je naveden u aneksu. Sa svoje strane ću rado da napravim raspored kako bih pomogao svim stranama kako bi znali ko je zaista eshumiran, ko nedostaje, a ko je u aneksu. Nadam se da onda više neće biti grešaka.

SUDIJA PARKER: Naravno da će to da bude od pomoći mnogima, jer sa time se bavimo već dosta vremena.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodine Šljivančanin, a sada bih da se pozabavimo jednim delom ovog dokumenta, a onda ćemo da pređemo na opšte teme. Molim vas da odemo na vaš tabulator 6, sam kraj tog dokumenta, gde se pominje Tomislav Merčep. To je u tabulatoru 6, to je ovaj pretposlednji veliki paragraf. Ako pogledate u englesku verziju, to je šest redova na gore od samog kraja.

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Da?

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala vam puno. Hteo bih o ovome u opštim crtama da govorimo. Tu se pominje da je: "Nakon odlaska Tomislava Merčepa, zapovednika ZNG zbog zloupotreba oko prodaje dobijenog naoružanja i prisvajanja tih sredstava, Đukić je pripadnike ZNG-a koje je predvodio Merčep, navodno pojedinačno snimao video kamerom uzimajući im izjave o tome koga su, kada i na koji način ubili u podrumu zgrade TO Vukovar. Na osnovu nekih obaveštenja, radi se o priznanju koja se odnose na ubistva stotinu ljudi koji su izmasakrirani". A onda se govori o video kaseti. Da li sam u pravu ako kažem da se smatralo u redovima JNA i TO da su počinjena takva zverstva nad Srbima i da ovo u stvari odražava postojanje takvih verovanja?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa tada je imalo podataka da je gospodin Merčep pravio određene likvidacije i likvidirao pojedine Srbe u gradu Vukovaru.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Takođe se smatralo, da li je bilo tačno ili ne, to je druga stvar, da na primer ljudi šetaju okolo sa ogrlicama od dečijih prstiju, zar nije to tačno?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa gospodine Moore, kružile su tada razne priče, svega se ne mogu sjetiti, ali je bilo panike i raznih dezinformacija, a i priča. A sad, za mene je bilo tačno ono što se ustanovi, što se na licu mesta nađe.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Shvatam to. Ali ono što hoću da kažem jeste da bez obzira da li je to bilo tačno ili nije, širile su se takve glasine o stravičnim zverstvima koja su izvršena nad Srbima i lokalnim stanovništvom. Zar to nije tačno? Ogrlica sa prstima je jedan od primera?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pričale su se i takve priče, a bilo je i drugih priča koje su stizale i od meštana i od tog stanovništva da su zverstva vršena velika.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Drugi jedan primer je sa srpske televizije – intervju sa jednim starijim vojnikom, nije važno da li je pripadnik redovnog

sastava ili ne o tome kako je našao decu koja su trebala da budu pečena, da budu kuvana?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa tada, ja se sećam da je bilo priče da je pobijeno četrdesetoro dece u Vukovaru, zatim bilo je priče da su pobijena i neka deca u rejonu Mitnice, i čak su govorili da su goreli podrumi kuća gde su pobijeni. Ja sam išao da to proveravam, ali nisam našao. I znači, nisam gledao sve te televizijske emisije da bih ja vama mogao potvrditi da je i to istina što vi kažete. Ali verovatno, ako vi imate neku televizijsku emisiju, verovatno je pričano, ali ne znam za sve. Ali evo o toj deci, da je pobijeno četrdesetoro dece u Vukovaru, čuo sam tada priču, čuo sam priču za pobijenu decu na Mitnici, koju sam ja lično išao da tražim ali stvarno nisam ih našao da su tamo pobijeni.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Daću vam jedan primer nečega što je emitovano na srpskoj televiziji. To je video V0003845, a broj po Pravilu 65 ter je 338. Prikazaćemo odatle kraće izvode. Ovo je primer... jedan intervju sa srpske televizije sa ovim vojnikom ili vojnim licem.

(Video snimak)

(Kraj video snimka)

TUŽILAC MOORE: Časni Sude, danas smo proverili i bilo je zvuka. Ne znam zašto ga sada nema. Sve smo jutros proverili.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodine Šlivančanin, postoje i titlovi na snimku, pošto nam je zvuk nestao.

(Video snimak)

(Kraj video snimka)

SUDIJA PARKER: Neophodno je gospodine Moore da se ovi engleski titlovi na ekranu prevedu.

TUŽILAC MOORE : Da. Kao što sam već rekao, sve smo jutros proverili i sve je funkcionalo. Ja ču sada da predem na drugu temu, pa ču se vratiti kasnije. Ja ne čujem zvuk, ali zvuk sigurno postoji, proverili smo.

SUDIJA PARKER: Jedino što možemo da uradimo je da prevodioci prevedu titl sa engleskog.

TUŽILAC MOORE : Svakako bi to mogli, ali čini mi se da nam stiže tehnička pomoć. Časni Sude, ipak ču preći na drugu temu, pa ču se vratiti na to. Možda je tu neki *Gremlin*...

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodine Šljivančanin, u samoj bolnici, hteo bih sada o tome da razgovaramo, za koga je organ bezbednosti smatrao da se stvarno nalazi u vukovarskoj bolnici u to vreme? Govorimo o 18., 19. i 20. novembru?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: 18. ne znam. 19. poslepodne kad smo mi došli, mene su informacije dali pojedini lekari vukovarske bolnice, među kojima je i Vesna Bosanac i doktor Njavro - da se nalazi veliki broj civila, da se nalaze ranjenici i da se nalazi jedan dio ljudi, kako su oni tada govorili – koji je učestvovao u oružanim formacijama ZNG i MUP-a, i da se prikrivaju u bolnici. A te informacije neke potvrdio mi je, kako sam rekao, i vodnik Jović i dvojica vojnika koje sam... koji su bili ranjeni i ležali u bolnici, i koji su bili iz sastava Gardijske motorizovane brigade.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Znači, koliko ja shvatam, situacija je bila sledeća: Mitnička grupa se predala na ispravan vojni način, bar što se vas tiče, ali ona lica koja su bila u bolnici i koja su možda počinila zverstva nisu, zar ne?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Znači gospodine Moore, bile su tri kategorije lica u bolnici: bili su ranjenici, civilna lica i pojedini pripadnici ZNG i MUP-a koji su se prikrivali. I normalno, tu je bilo i medicinsko osoblje koje je radilo u bolnici.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ali zar nije tačno da je postojalo uverenje da su i u samoj bolnici počinjena zverstva?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa, sami lekari, to veče kad sam ja došao i deo medicinskog osoblja, pričalo je da ima dosta leševa u ulici ispred bolnice. I neki su dali i priču da su neke... neka zverstva počinili i pojedini lekari iz vukovarske bolnice koji nijesu lečili pravilno stanovništvo, a dali su informacije kasnije u toku tog 19. poslepodne i 20. ujutru da je u nekim tim da kažem nehumanim radnjama učestvovao i doktor Njavro i da nisu liječili neke ranjene vojnike koji su, ovde je imalo i dokaza – izvođeni. I bilo je dosta leševa u ulici preko puta bolnice, ljudskih tijela. Ja nisam tada mogao da ustanovim niti sam bio patolog – kome pripadaju ti leševi, samo se sećam da su čak mnogi od tih leševa imali i okačene brojeve oko vrata.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ja ne govorim o informacijama od doktora, već o verovanjima vojnika JNA, bilo regularne vojske ili pripadnika TO, da su se dogodila zverstva u bolničkim podrumima, zar nije tako? Da je bolnica korišćena za takve stvari?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja sam ranije imao i jedan akt od Uprave bezbednosti da se bolnica koristi za takve... za neka nedela, čak i da se neuropsihijatrijsko odeljenje te bolnice koristi za nedela, kako je pisalo u tome aktu. A kažem vam, nismo mi... to je bila sumnja, ali nije preovladalo mišljenje da je isključivo za to. Znači, glavna saznanja da se dosta onih koji su pobegli, dobili smo u razgovoru, ja sam dobio bar u razgovoru, kad sam vodio razgovor sa Vesnom Bosanac i Marinom Vidićem i informacije od vodnika koji je ležao u bolnici i onih ljudi koji su dolazili, a pripadali su

medicinskom osoblju, čak da pokažu i prstom: "To je taj koji je pripadao paravojnim formacijama".

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ali zar nije tačno da ste vi znali da su meštani usled toga bili jako besni - zbog tih optužbi i takvih sugerisanja?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa meštani, gospodine Moore, ja ne bih volio niko da doživi tako nešto kakva je bila situacija vođenja međunacionalnih sukoba i takve oružane pobune u gradu Vukovaru. Me... meštani su stalno tokom čitavih borbenih dejstava bili ljuti, i normalno da su ljudi ljuti, pošto im se ruše kuće, stradaju im najbliži, vode se borbe. Oni su bili ljuti i na JNA, a bili su ljuti i na te koji pucaju protiv JNA. Znači, nije se moglo u tom gradu reći sada je... vode se borbe, ljudi ginu i sad su ljudi veseli – nije niko bio veseo. Svi su čitavo vreme borbenih dejstava bili ljuti što se to dešava i želeti su mir. Eto, najkraće tako da kažem.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Kakav je vama Mrkšić dao zadatak vezano za evakuaciju?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Znači, ja sam rekao da je gospodin Mrkšić uveče 19. poslepodne rekao da će vozila za transport ranjenika obezbediti Pozadinski organ Prve Vojne oblasti, i da će doći ta kolona koju će predvoditi, koliko sam ja tada shvatio pukovnik Pavković i još neko iz sastava Prve Vojne oblasti, da će većina tih ranjenika ići za Hrvatsku, da je dogovoren da se preuzmu ti ranjenici kod Nuštara. A moj zadatak kao organa bezbednosti jeste da pronađem počinioce krivičnih dela ako ih ima u bolnici, da se privedu, da idu u zatvor u Sremsku Mitrovicu i da obezbedim da u bolnici ne dođe ni do kakvog ugrožavanja bezbednosti i jednog lica koje bude došlo tamo ili ranjenika koji tamо radi, pošto smo imali informacije od majora Tešića da je taj dan kad je njegova... ljudstvo ušlo u bolnici od... u bolnicu – otkriveno i oružje i odela maskirna koja su pripadala pripadnicima ZNG. A pojedini iz bolnice su toga trenutka pokazivali u pijesku ispred bolnice, kad sam ja došao, gde su pojedinci zakopali oružje. Znači trebalo je stvoriti uslove da neko od tih u psihičkom nekom napetom stanju ili bilo čemu ne baci bombu u podrum te bolnice i da nastrada još mnogo ljudi, gde je bila i sama gužva i gde je bilo mnogo lica. Znači jednom rečju, stvoriti bezbednost, a da nijednog čoveka iz bolnice vukovarske koji se smatra da je počinio krivično delo, ne smemo izvesti mi organi bezbednosti, dok lekari koje je predvodio doktor Ivezić zajedno sa lekarima vukovarske bolnice ne izvrše pregled da li je on ranjenik ili se kamuflira.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Mogu li to da jednostavno ovako formulišem: ljudima koji su se predali na Mitniciv je ukazano vojničko poštovanje bez obzira na to što su hrvatski vojnici, ali pojedinci koji su se nalazili u bolnici su bili oni koji su možda počinili zločine ili su se ponašali kako ne treba? U opštim crtama, da li je to tačno?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa generalno, možda se desilo da je u toj grupi osumnjičenih odvojen i neki čovek koji nije učestvovao u borbenim dejstvima, nego je bio u pozadinskom dijelu ili šta... ne znam, bilo po kom... da se

napravi greška u trijaži. Ali, kompletno njegovo ispitivanje sproveše se u "Zatvoru Sremska Mitrovica" i odlučiti se da li će biti on civil ili će ostati ili da se protiv njega vodi krivični postupak ili da bude razmenjen ili ne znam šta su ti organi istražni trebali dalje da rade. A ovi ljudi koje ste vi pomenuli sa Mitnice, tu nije trebalo više nikakvu sumnju uvoditi jer su oni predali oružje i rekli: "Mi smo vojnici" i oni su sprovedeni kao vojnici- pripadnici paravojnih snaga Hrvatske i otišli su u zatvor u Sremsku Mitrovicu. Nadležnost je bila dalje istražnih organa šta... kako će dalje sa njima postupati. Ja to nisam imao neku posebnu nadležnost za to.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ali gospodine Šljivančanin, tašno je da pripadnici TO uopšte nisu bili srećni što je Mitnička grupa odvedena u Sremsku Mitrovicu, zar ne? Bili su izrazito nezadovoljni zbog toga?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa, ja to veće nisam primetio tako nešto, niti sam čuo da se to nešto radi, niti je u mojoj blizini bilo takvih primedbi. Bilo je pripadnika TO i na Mitnici, koji su samo možda ukazali ako sam ja rekao: "Ovaj ide u grupu sa civilima" – nisam imao neku sumnju, nije predao oružje, nije se... nisam ga odvajao od porodice. Možda je bilo pripadnika iz te TO da mi kaže: "Mi sumnjamo da je i on radio..." da je pripadao. Ja sam tražio informacije. Ako se nisam slagao sa tim informacijama, ja sam smatrao da je on civil i otišao je sa civilima. Znači, mi smo organi bezbednosti pokušavali da...

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodine Šljivančanin, zar nije tačno da ste vi i Vukašinović imali scenu ujutro 20. sa Vujovićem zato što je Mitnička grupa odvedena izvan njihove kontrole i što to opet isto radite sada u kasarni. Znači, postojalo je nezadovoljstvo tom činjenicom, zar ne?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Nezadovoljstvo je, kako sam ja ovde i objasnio, koliko sam ga ja tada shvatio postojalo zato što sam ja posle trijaže, na moje obećanje koje sam obećao na sastanku medicinskom osoblju – da se neće razdvajati porodice ako stvarno nema potpunih dokaza da je neko nosio oružje i pucao – tražio da se vrati nazad u kasarnu 24 čoveka... nazad u bolnicu 24 čoveka, koje su napravili spisak pripadnici te... kako da ih nazovemo... medicinske sestre, ja ne znam. Jer, njih pet, šest je došlo kod mene i tražilo da im... da naprave takav spisak. Ja sam shvatio tada, koliko je mene Vukašinović informisao da Vujović sa tom grupom ima primedbu – zašto ja odvajam te ljude kad su oni već jednom osumnjičeni da su počinjeli krivična dela i sad želim da ih pustim na slobodu. Znači, taj incident je zbog tih 24 izbio.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ali ja vam kažem da to nije u potpunosti tačno, zato jer se oni žale na vaš pristup prilikom puštanja Mitničkog bataljona, koga ste pustili da ode u Sremsku Mitrovicu. Da li vi kažete da vam niko nije rekao da su oni nezadovoljni takvim dešavanjem? Nikad vam niko nije rekao od pripadnika TO: Vojinović, Vujić, Lančužanin o tome nikome iz organa bezbednosti?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ne gospodine Moore. Ja sam čuo i na Mitnici kad uveče civili koji su trebali ići za Hrvatsku, kad je neko od pripadnika To sugerisao nama, organu bezbednosti da smatra da mi i te trebamo

odvojiti sa tim Mitničkim bataljonom – jer oni se nisu predali. A oni idu recimo, sa svojom suprugom, majkom i tako redom – muškarac, ja sam izvršavao.... vršio sa organima bezbednosti određene provere i nismo prihvatali svaku njihovu sugestiju. I onda su oni rekli kako sam ja išao na ruku – da sam sve te mnoge civile pustio da oni odu, jednostavno nisam ih ni proveravao. Proveravali smo, ali nisam tada našao ni... nikakav razlog da nekog čoveka, ako je on muškarac da ga zarobim i da kažem: "Slušajte, vi ste zarobljenik, ali nisam vas našao sa puškom". U tome je bila ta njihova primedba, da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodine Šljivančanin, uz svo dužno poštovanje, pripadnici TO su smatrali da su u sastavu Mitničkog bataljonu nalaze neki od najgorih branitelja Vukovara, da upotrebim hrvatski izraz.

I oni su bili besni zbog toga što ste ih vi pustili da odu u Sremsku Mitrovicu, zar nije tako? A imali ste ih u šaci? Zato su oni bili toliko ljuti?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pre svega...

ADVOKAT LUKIĆ: Samo, samo trenutak. Moram da prigovorim sada zato što gospodin Moore časni Sude dva puta kroz pitanje provlači i tezu da je gospodin Šljivančanin pustio Mitničku grupu da ide u Sremsku Mitrovicu. Pa ako je i to teza gospodina Moorea posebna – da je lično Šljivančanin čovek koji je odlučio da ova grupa ide u Sremsku Mitrovicu, onda neka rasčisti i to pitanje., jer provlači to dva puta kroz temu koja kao indirektno pitanje prolazi kao teza gospodina Moorea.

SUDIJA PARKER: Hvala, gospodine Lukiću.

SUDIJA PARKER: Da li ste to razumeli, gospodine Moore?

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Pokušavam časni Sude, da. Ali ja kažem gospodinu Šljivančaninu da su pripadnici TO, sasvim logično i razumljivo bili besni što je Mitnički bataljon odveden u Sremsku Mitrovicu. Jedna od manifestacija toga su bili komentari dati ujutru 20. novembra, kada ste to ponovo činili. I sada vas ponovo pitam: Da li vam je iko iz TO rekao nešto u vezi Mitničkog bataljona? Da li vam je iko rekao da su se oni protivili zbog načina na koji ste to sprovodili?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja sa njima na tu temu nisam vodio nikakve razgovore, jer oni nisu ni bili vlastni da mene kontrolišu. Tako, jednom rečju, oni su bili... nemaju pravo da kontrolišu mene kao pripadnika Jugoslovenske narodne armije. Ja vam govorim šta je mene rekao Vukašinović kad je došao, da oni daju primedbe da sam ja neke civile, neke ljude pustio kao civile, koji su otisli sa civilima, a oni su smatrali da su možda počinili krivična dela. A o Mitničkom bataljonu nismo raspravljaljali. A to jutro u bolnici smo razgo... raspravili konkretno o to 24... o te 24 osobe koje sam ja tražio, pošto sam na sastanku obećao kao čovek i kao starješina da ćemo učinjeti sve. I ne kažem da se nije potkrala greška da i neki čovek ode u trijaži – da je osumnjičen. I smatrao sam ako možemo da učinimo da se porodica ne razdvoji da ga ne šaljemo u

Sremsku Mitrovicu, nego da vidim odmah na licu mesta možemo li učinjeti da se ti ljudi pomognu i da se razluči jesi li oni počinio krivičnog dela ili nisu. To je bilo moje ono što sam ja, što mogu da vam kažem. Ali nisam sa njima raspravljao o Mitničkom bataljonu... nikad. I ja nisam ni odlučivao da Mitnički bataljon... znači, to je jednostavno - komandant odlučuje o ratnim zarobljenicima kad se predaju i nemam pravo... nemam ja pravo da diskutijem ako je čovek predao oružje - i nema više organ bezbednosti tu šta da radi – to nije ništa tajno: čovek se prijavio sa oružjem i on kaže: "Ja sam pucao, evo me, predajem oružje". Ja ne mogu da odlučujem o tome.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodine Šljivančanin, da vam pročitam šta ste rekli u svom svedočenju na strani 13656, red 20: "Major Vukašinović ih je doveo do autobusa. To je bilo kada su svi otišli u bolnicu, možda negde posle 11.00 časova, bliže 12.00 časova, da tako kažem. A kada je major došao, rekao mi je otprilike ovako: "Druže majore, imam problem u kasarni jer pripadnici TO misle da puštate najozloglašenije ustaše i da ste to učinili takođe i sinoć na Mitnici." Dakle, tu imamo Vukašinovića koji vama kaže, prvo: da postoji zabrinutost što oslobađate te ljudе u kasarni; i dva: da ste to isto uradili i na Mitnici – pustili ste ih da odu i da su bili na putu za Sremsku Mitrovicu. Dakle, da li kažete da ste tada prvi put čuli za njihovu zabrinutost?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Znači, možda ja nisam ili nije prevodio preveo dobro do kraja. To na Mitnici se odnosilo na ono što smo radili sa civilnim stanovništvom – evakuacijom, a TO, kad su se predali pripadnici Mitničkog bataljona, nije tamo ni prisustvovala. I oni, ne znam da li su i znali tada da su oni odvedeni, gde su. Nismo mi njima podnosili informacije. Ja vam sad ponovo kažem: oni su davali mene primedbe u tom samom... evakuaciji ljudstva – kad ja razgovaram i vodim informativni razgovor, onda mi oni kažu na primer: "Sumnjamo da je ovaj počinjac krivičnih dela." Ja ako obavim sa čovekom razgovor i shvatim šta je radio i sa drugim licima koja su tu, i smatram da je civil, da nije nosio pušku, da nije oružje, ja neću da slušam sugestije TO. Oni mene mogu da kažu, ali ja imam isto pravo trenutno da mislim onako kako mislim. Možda mogu i da pogrešim, ali nisam mogao da padam pod uticaj šta će mene reći Teritorijalna odbrana. Znači, to vam je moje... moj odgovor.

ADVOKAT VASIĆ: Časni Sude, ako je moj kolega napravio malu pauzu, ja samo jednu intervenciju bih na transkript napravio, da nam mnogo ne pobegne tema. To je stranica 51, red je treći i četvrti. Svedok je rekao da je komandant u odnosu na Mitničku grupu... Mitnički bataljon taj koji donosi odluke o ratnim zarobljenicima koji se predaju. Ovaj deo rečenice "koji su se predali" – nije ušao u rečenicu, već стоји само da je "nadležan za ratne zarobljenike".

SUDIJA PARKER: Hvala vam.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ono što me zanima je sasvim jednostavno: vi kažete na strani 52, 2 red, ponovo: "Oni su se žalili zbog evakuacije muškaraca kada su razgovarali sa mnom..." ili "oni kažu, na primer, da sumnjuju da je ovaj

čovek izvršio krivično delo...". Ono što mene zanima, odvojeno od ove retko čudne interpretacije, jeste kada su se oni žalili zbog evakuacije muškaraca? Da li je to bilo samo 20. novembra ili je to bilo i pre?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Mene su se žalili... Mene su se žalili to jutro 20. kad su došli u bolnicu.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Kao što znate, deo predmeta Tužilaštva i jeste da je postojala namerna praksa da se blokiraju pojedinci koji su odlazili u vukovasku bolnicu. Ta vam je činjenica poznata, zar ne?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ne razumem, koji pojedinci?

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Rekao bih da su svedočenja Schoua, Vancea i ono što bih nazvao Borsingerovim videom, dakle postoje dokumentarni dokazi da je i Međunarodni Crveni krst (International Committee of the Red Cross) uveče, u 20.00 časova u petak bio odstranjen. Ja tvrdim da je postojala procedura blokiranja sasvim sigurno 19. novembra, a takođe i 20. novembra, i ne mogu da zamislim da niste svesni konkretno ove činjenice, ili je ovo prvi put da ste za to čuli?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Gospodine Moore, nikakva blokada ni za koga nije postojala, kao što znate, a posvedočili su ovde i mnogi svedoci. Ja sam 19. išao i sa predstavnicima Crvenog krsta u bolnicu i nosili lekove. Mogli su novinari i međunarodni posmatrači - svi da dođu. Noć... kako sam čuo ovde tezu, niti sam ja sreo 19. uveče nigde gospodina Schoua, niti sam znao da se on nalazi тамо, niti sam ja imao pravo da mu zabranjujem bilo šta, niti sam mu branio. A noću je postojao policijski čas, koji je bio na snazi po padu mraka, ujutru do 6.00 sati - radi bezbednosti svih, i mi smo izbegavali bilo ko da se kreće. Ja sam to objasnio da sam objasnio i gospodi Vesni Bosanac kad je bila kod mene na razgovoru i da je zanoćila u... u bolnici u Negoslavcima. I ona je gospođa bila ovde svedočila, nijesam čuo da je rekla jednu malu primedbicu da je nju neko maltretirao i da je dirao, niti da smo je privodili bilo gde. Na primer, Marin Vidić...

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodine Šljivančanin...

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa evo samo ako mogu da završim.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: ...gospodine Šljivančanin, neki od vaših odgovora su prilično dugački. Pitanje je vrlo jednostavno: Vama je poznato da je doktor Schou rekao da je želeo da ide u bolnicu ali je bio zaustavljen i to sa vaše strane. Da vam pročitam transkript kako biste sa tim mogli da se upoznate. U transkriptu je to strana 6.886, red 24. Pitanje, a to je vezano za 19.: "Da li ste mogli ili da li ste ikome iz JNA rekli da ste telefonirali doktorki Bosanac?" Odgovor: "Da. Mi... nisam sasvim siguran kojoj smo to osobi rekli, ali smo rekli da smo imali kontakte sa doktorkom Bosanac i da želimo da idemo u bolnicu". Pitanje: "I šta je on rekao? Odgovor: "Ja znam da je major Šljivančanin u to vreme ili možda sat kasnije rekao da ne smemo da odemo u bolnicu, zato što se još uvek vode borbe". Pitanje: "Da li je to bilo 19.?" Odgovor: "To je bilo 19.".

Dakle, tu imamo gospodina Schoua koji vrlo konkretno kaže da ste vi njemu rekli da ne može da ide u bolnicu, iako je on to želeo, zato što ste vi rekli da se još uvek vode borbe. Prvo pitanje: Da li prihvivate da ste vodili takav razgovor sa Šoom?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Gospodine Moore, ne da prihvatom, nego to su potpune neistine. Ja sam sa gospodinom Schouom bio 18. i gospodina Schoua sam sreo 20. i ušao sa njim u bolnicu. Kad je on došao, odmah je otišao sa mnom u bolnicu. To se odlično sećam. Ja 19. sam bio sa gospodinom Vanceom i delegacijom; popodne sam bio sa gospodinom Borsingerom u bolnici. I ja gospodina Schoua, odgovorno pred svima tvrdim, nigde nisam sreo 19. niti sam znao da on boravi na toj teritoriji. A uzmite i ostale zapisnike i pročitajte sa kim se sretala Evropska posmatračka misija (European Community Monitoring Mission) toga 19. Ako oni koga god vide oficira, čak gospodin Schou je ovde tvrdio da sam ja imao čin pukovnika, a ja nikad nisam nosio nikakav čin. I koga god vide, oni kažu: "To je Šljivančanin". Ako su to pogledali posle na televiziji i misle da je Šljivančanin, da ima mene stotinu nekih dvojnika, onda je to drugo pitanje. Odgovorno vam tvrdim da ja tog gospodina Schoua 19. nisam imao priliku nigde da sretuem, niti sam ga sreo.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: U svom odgovoru on konkretno kaže: "Ja znam da je major Šljivančanin..." Nije rekao pukovnik Šljivančanin. U ovom slučaju, on je govorio o majoru Šljivančanin i rekao je da "...ne smemo da odemo u bolnicu, zato što se još vode borbe. Vi kažete da to niste bili vi, i da se sa njim niste sretali 19.? To niste bili vi?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Nisam se sa njim sretao. Ako se... Kako sam onda vodio Borsingera u bolnicu, ako se vode borbe? To je 19. posle podne. To je netačno. I izvinjavam se, ali gospodin Schou je ovde posvedočio da je on vidio mene kao pukovnika, a da me je posle pitao zašto sam degradiran, pa imam sad čin majora. Ali ja nisam nikada nosio na frontu čin, nosio sam isključivo zastavu Jugoslavije, i nisam imao čin nigde na mojoj uniformi. I nije niko mogao da vidi koji čin imam.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da pogledamo hronološki. Vi prihvivate da ste videli Schoua 18., to je tačno, zar ne?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Tačno.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li je to tačno... sada ču reći broj strane 68.706 - tu je pitanje: "Tu smo dakle na visini. Da li ste vi lično otišli u bolnicu 18.?" Odgovor: "Ne, nismo mogli da odemo u bolnicu zbog borbi". Dakle, sada čemo da se pozabavimo sa 18. Vi ste sreli Schoua 18, to prihvivate, da li je to tačno?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Koliko ste dugo bili sa Schouom?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa ja sam ovde već izjavio i pokazivao na ovaj... da smo bili od ujutru negde posle... sad ne mogu da... posle dolaska gospodina Borsingera, da li je bilo 10.00, 11.00 ili možda kasnije, pa

verujem da sam bio do među 14.00, 15.00 časova, tako. Al' nisam baš precizan u, u minutu da vam kažem. Do 14.00 sigurno, možda čak i do 14.30.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ali gospodine Šljivančanin, Šo vas nije video samo na trenutak. Šo je sa vama imao određene poslove 18. Zar nije tako? Vi ste bili kontakt osoba?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Prvo smo imali jedan razgovor u kući u kojoj je bio pres centar u Negoslavcima, pa smo išli 18. u "Velepromet", nije bio samo Schou, bilo je njih, možda i desetak ljudi, ne znam tačno sad cifru, pa smo išli na Milovo brdo, sa Milovog brda smo se vratili u "Velepromet" i tu smo se rastali.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ono što vi kažete je da se radi o pogrešnoj identifikaciji, da vas je 19. Schou pogrešno identifikovao?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja gospodine Moore najodgovornije vam tvrdim da 19. nigde se nisam sreo sa gospodinom Schouom.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ja tvrdim da jeste, ali da ste izbegavali da se sa njim sretnete iz vrlo očiglednih razloga. A 20. novembra ste Schoua sasvim sigurno sreli, zar ne?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ne možete tako da tvrdite, dajte neki dokaz, onda da ja vidim na osnovu čega tvrdite. Ako tvrdite, ja volim da mi vi kažete dokaz. To je onda sve proizvoljno. Vi mene ništa ne verujete što ja govorim. Ja se trudim kao čovek radi svojih vojnika, svog ponosa, svoje porodice, svoje dece, seo sam na ovu stolicu da kažem istinu - da niko ne sumnja da neću da kažem istinu, pošto se digla velika pompa u medijima, u svemu, da je krijem i tajim nešto. Ako imate dokaz da sam se sreo sa Schouom, molim vas pokažite mi ga, ja će se izvinuti za sve ovo što sam do sada pričao, i može da me vješate odmah.

ADVOKAT LUKIĆ: Časni Sude?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ali vas molim da ne preskačete... da ne preskačete pitanja, vi kažete - "tvrdite". To je, ako je vaša tvrdnja, onda nemojte me ni pitati. Vi možete da tvrdite gospodine Moore šta hoćete, jer vi ovde predstavljate jednu moćnu svjetsku organizaciju, i ja sam ovde "slamka jedna među vihorove". Ako vi mene ne verujete, onda možete da tvrdite i ne treba da me pitate.

ADVOKAT LUKIĆ: Moram da regujem časni Sude, a mislim da je moj klijent već reagovao. A mislim da je ovo već, do sada mislim drugi ili treći put da gospodin Moore daje konstataciju koja nije pitanje. Ako je ovo bila njegova konstatacija, mora da sledi pitanje, šta on sugerise? A on je dao konstataciju i nastavio dalje sa temom. Zato je verovatno i gospodin Šljivančanin ovako reagovao.

SUDIJA PARKER: Kako sam ja to čuo, gospodine Lukiću i gospodine Šljivančanin, gospodin Moore je iznosio deo teze Tužilaštva vezane za ovu tačku. Možda je to nešto sa čime se gospodin Šljivančanin ne slaže. To možda predstavlja nešto što nije dokazano tokom izvođenja dokaza, ali to jeste deo teze Tužilaštva i gospodin Moore ima pravo da to iznese pred gospodina Šljivančanina, ili kada se o tome bude kasnije govorilo, vi gospodine Lukiću možete mnogo da kažete o tome. Nastavite, gospodine Moore.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala. Slažete se da ste Schoua videli 20. Sa tim se slažete, zar ne?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Slažem se da sam Schoua video 20. negde oko... posle razgovora sa Borsingerom na mostu.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Vidite, gospodin Schou je rekao da je mislio da treba da ode odmah u bolnicu, on kaže u 8.00 časova. Postavljeno je pitanje: "Da li ste mogli da dođete do bolnice u 8.00 časova?" Odgovor: "Ne, bili smo zaustavljeni na mostu, usred grada, a zaustavili su nas zato što je na mostu bilo jedno oklopno vozilo, a tu se nalazio i major Šljivančanin". Pitanje: "Da li ste vodili ikakav razgovor ili da li ste čuli ikakvo objašnjenje koje vam je dao major Šljivančanin zbog čega ne možete da nastavite?". Odgovor: "On je rekao da ne možemo da nastavimo jer put nije čist, da ima snajperista i da se još uvek vode borbe". Pitanje: "Da li vas je to iznenadilo?" Odgovor: "Da, zato što nismo videli da se vodi ikakva borba, videli smo samo da se puca u vazduhu i da se slavi pobeda i videli smo neka vozila kako voze sa druge strane". Sada kada sam vam izneo ceo iskaz vezan za to, da li prihvivate da je sa vama jedan pripadnik Evropske posmatračke misije razgovarao na mostu?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Gospodine Moore, prvo, ja to jutro nisam bio na mostu, bio sam u bolnici. Ja to jutro oko 10.00 sati kad sam krenuo na mesto gde su poginuli prethodno veče vojnici, dobio sam obaveštenje da me poziva pukovnik Pavković Nebojša da dođem na drugi most. Kad sam došao, ja sam se prvo javio pukovniku Pavkoviću i sa njim razgovarao. Posle tog razgovora, razgovarao sam sa gospodinom Borsingerom, i to ima ovde šta sam ja tad njemu rekao, da to ne ponavljam. I sa gospodinom Schouom sam prvi put razgovarao na kapiji, to jutro, na kapiji na ulasku u vukovarsku bolnicu, kad smo došli sa čitavom kolonom. Ja se ne sećam da sam njega prije toga bilo gde vidi tog jutra. Niti sam vodio bilo kakve razgovore, i čak ni to jutro na kapiji bolnice nismo razgovarali, nego sam ja sugerisao policajcima i tim starešinama da ne trebaju zaustavljati tu kolonu ni te ljude, da oni mogu slobodno da uđu u bolnicu. To je bilo što ja znam.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodine Šljivančanin, vaš je odgovor, zaključujem, da niste razgovarali ni sa kim iz Posmatračke misije koliko se vi sećate i da niste dali nikakva objašnjenja za odlaganje zbog pucnjave. Da li je to tačno? Da ili ne?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: To je tačno. Sa njima to jutro razgovarao nisam. Jesmo vodili razgovore u bolnici, posle kad su došli, čak su me možda i pitali: "Jeste li odveli ova neka lica na ispitivanje". To sam rekao i

novinarima, pa čak mislim i njima da sam rekao. Ali o pucnjavi i o tome sa međunarodnim posmatračima nisam razgovarao.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ne sećate se da ste davalii nekakva objašnjenja o minama ili deminiranju na mostu, da je to bio razlog za odlaganje? Vi niste dali nikakvo objašnjenje te vrste, zar ne?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Davao sam objašnjenje gospodinu Borsingeru. I što je istina, što sam vam rekao, da taj transporter sam posle saznao, da su tražili stručnjaci za inžinjeriju da se postavi dok oni ne izvrše razminiranje skloništa, a ja sam rekao da mi smo morali da proverimo u bolnici prvo: je li slobodno, ima li bombi, ima li pušaka, ima li svega i da smo, kad su se stvorili za to uslovi, da nismo uopšte osporavali da bilo ko uđe u bolnicu. A ja samo sad pod tim...

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ali ja vas pitam za jutro 20. Da li ste vi i u jednom trenutku rekli evropskim posmatračima ili pripadnicima Crvenog krsta ili Borsingeru, ili bilo kome da postoje problemi sa minama i da postoje problemi sa pucnjavom? Da li ste ikada rekli bilo šta o tome?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Rekao sam gospodinu Borsingeru da postoje problemi sa minama, a to je, objasnio sam, bilo razminiranje skloništa koje se nalazilo neposredno pored bolnice, i trebala se obezbediti zona sigurnosti od dejstva mina iznenađenja, a u pucnjavi pravo da vam kažem, uvijek imate dosta snajperske vatre, ali ne sećam se da smo mnogo razgovarali o pucnjavi. Ne mogu da se setim svih detalja. Ali o minama smo pričali.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ali vi ste rekli u svom svedočenju da ste to jutro bili u bolnici, da ste otišli dole da se sretnete sa nekim u 10.00 časova vezano za ubistva nekih mlađih vojnika JNA i vi ste odlazili dole baš kada su autobusi odlazili, da li je to tačno? Vi ste videli autobuse sa kako ih ja zovem - ljudima sa "Ovčare". Videli ste autobuse kako odlaze dok ste bili na putu prema mostu? Da li je to ono što ste izjavili?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja sam video da su se ispred mene, kretala se dva autobusa, i vjerujem, negde na jednoj daljini, ne mogu sada da se setim tačno kojoj, i verujem da su to upravo bili ti autobusi koji su odveli te osumnjičene da su počinili krivična dela, ali ne na "Ovčaru", nego u kasarnu.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ono što ste vi rekli u svom iskazu jeste da je trebalo da vas sretne jedan kapetan iz čije jedinice su neki vojnici ubijeni i trebalo je da saznate kako su ubijeni. Rekli ste da znate da ste imali dogovoren sastanak sa njim u 10.00 časova: "Sećam se toga, to mi je ostalo u sećanju. I kada sam odlazio na taj most, video sam autobuse koji su već odlazili." Dakle vi ste rekli da je vaš sastanak u 10.00 časova, vaš odaljak da se sretnete sa oficirom i odlazak autobusa u isto vreme, bilo nešto što je bila čista slučajnost?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa ja sam rekao da se sećam da sam tom kapetanu zakazao da se sretnemo na mostu u 10.00 sati, pa po tome, kad me pitao za vrijeme gospodin Lukić ili ko me je ispitivao, i u tome sam video da su ispred išla dva autobusa. Znači, pa sam to povezao da je to verovatno bilo oko

10.00 sati. Znači, sećajući se na taj moj razgovor da će se videti sa tim kapetanom da mi pokaže mjesto gde su ta trojica vojnika poginula. I da vidim kako su poginuli od te mine, to me interesovalo.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ono što ja želim da znam jeste da li je sasvim slučajno da ste vi videli autobuse kako odlaze, da ste imali sastanak u 10.00 časova, jer je to isto vreme i kada su posmatrači otprilike pušteni sa mosta? Da li je to sve slučajno, da li je to sve samo slučajnost i koincidencija, ili se radi o tome da ste vi te ljude držali podalje sve dok ljudi sa "Ovčare" nisu bili stavljeni u autobus?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Nismo mi te ljude držali. Ja samo znam da sam zakazao sastanak u 10.00 sati sa ovim kapetanom, a ove autobuse, verovatno kada je ukrcao, tada je krenuo major Vukašinović. On je rukovodio sa odvođenjem tih autobusa. Ja nisam išao svaki čas da kontrolišem šta radi Vukašinović, jer sam verovao da je on sposoban da izvrši takav jedan zadatak. I kakav bi bio to posao ako ja moram svakog trenutka kontrolisati svog starešinu šta radi. Znači, možda je bila slučajnost da je on tada prije mene malo toga pošao, ali krenuli su autobusi u to vrijeme, e sad... to je možda sasvim slučajno. Ali ja znam da sam otprilike zakazao sastanak u 10.00 sati sa tim čovekom.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Molim vas da pogledate sada jedan konkretni izveštaj. Ako se vratite na onu fasciklu, vojska i ostala razna dokumenta, to je u tabulatoru broj 19, odnosno broj 20. Naime, 19 je engleska verzija, a tabulator 20 je BHS verzija, a to je dokazni predmet 341. nadam se da su ovi tabulatori odnosno oznake strane tačni. Znači tabulator 19, engleska verzija, tabulator 20, BHS verzija. To je jedan dokument koji je napravio doktor Schou, vidimo njegov potpis na kraju samog dokumenta. Ja bih prošao kroz jednu ili dve stvari u ovom dokumentu i onda ćemo obraditi ceo dokument. Znači: "19. novembra bolnicu je preuzeila Jugoslovenska narodna armija, i uhapsila svih 410 ranjenih hrvatskih vojnika, zatim uhapsila i doktorku Bosanac i muškarca, doktora. 20. novembra, 10.30 časova, u bolnicu je došla Posmatračka misija Evropske zajednice." Znači nije 11.00 časova. Ovde imamo zapis doktora Schoua da je *de facto* to bilo vreme kada je došla Posmatračka misija Evropske zajednice. Da li je do sada sve u redu, da li je sve tačno?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Sve je tačno, samo doktorka Bosanac nije uhapšena 19. nego 20.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da, ali mislim da je odvedena 19. Zar nije?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: 19. uveče je dovedena na informativni razgovor u Negoslavce.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Odvedena je u Negoslavce i zadržana. Zadržana je tamo, a onda su je vratili uz vojnu pratnju 20. Mislim da je tako bilo, zar ne?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Nije bila zadržana, nego je ostala da prenoći i rekao sam vam zbog čega, a došla je vozilima, nikakvu pratnju nije imala, nego je došla isto vozilima sa kojim smo i mi išli. I mogu da vam kažem,

Marin Vidić je spavao u sobi u kojoj sam ja spavao. Znači, nismo ga razdvajali, nismo ga smatrali kao ratnog zarobljenika.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala vam na tom obaveštenju. Da nastavimo dalje. Znači 20. novembra imamo istovarivanje oko 100 ranjenika, istovarivanje oko 50 žena, 50 male dece i pominju se brojke. A kako idemo dalje, imamo u 17.00 časova da u autobus sa zaposlenima iz bolnice ulazi četnik sa nožem, i onda piše šta se dogodilo. Ali ono na što želim da vam skrenem pažnju ako biste molim vas bili ljubazni, jesu komentari, jer ste vi bili u bolnici od ranog jutra 20. zar ne?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I u koje vreme ste vi otišli iz bolnice, kako vi kažete?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja sam i ovde posvedočio i sada koliko se sećam, bio je mrak. Ali, da li je bilo 18.00, da li 19.00 časova, 18.30, nemogu da se setim tačno u minutu, ali je bio mrak. I znači, rekao sam vam da sam...

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Dobro. Onda molim vas da pogledamo u deo dokumenta sa komentarima: "19. novembra doktoru MKCK nije dozvoljeno da uđe u bolnicu." Dakle postoji zapis o tome da nije bilo dozvoljeno da se uđe u bolnicu. "20. novembra MKCK su kasnili dva sata, kako je rečeno od strane JNA - iz bezbednosnih razloga" vidite li to?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Vidim.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A onda "četnički u bolnici". Vi ste rekli u svom iskazu kada ste odgovarali u glavnom ispitivanju da 20. kada ste vi bili u bolnici niste videli ni jednog četnika, da se ne sećate da ste videli i jednog zar ne?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: U mom prisustvu de sam ja bio, za mene je pogrdna riječ "četnik". I u mom prisustvu, oni su znali svi još u Vukovaru od prvog trenutka, ja takvih ljudi nikad nisam video. A sad, bilo je ljudi neurednih, čak i tih koji su radnici same bolnice, pa da ako neko, ja ne razumijem sad što znači Schou, ovo je njegov zapis, što znači "četnik". Trebalo je njega da pitate da objasni ko su za njega četnici. Ja stvarno ne mogu tumačiti što je on zapisao i kako, je li to četnik ili nije četnik. Onda je on morao prozvatiti imenom ko je taj četnik, ako je bilo četnika.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Sad ovde ima dve ili tri stvari sa kojima bih se pozabavio. Prvo, sasvim je jasno iz vašeg iskaza kada vas je pitao gospodin Lukić sledeće pitanje: "Još jedna stvar gospodine Šljivančanin, tokom trijaže, tokom pretresa i kada su se ti ljudi odvodili da li ste videli u bolnici, u okviru dvorišta bolnice, u okviru kompleksa, pored samih autobusa da li je bilo ikakvih dobrovoljaca, teritorijalaca?" Vi ste odgovorili: "Ništa tako nisam video, nisam video to". Znači, vi ste tu bili veći deo dana 11 ili 12 časova. Možete li da nam objasnite kako to da se u ovom dokumentu koji je napravio jedan doktor govori o četnicima u bolnici, a vi ste bili tamo 11 sati i ništa niste videli?

SUDIJA PARKER: Gospodine Lukiću?

ADVOKAT LUKIĆ: Gospodin Moore traži od svedoka da komentariše izveštaj druge osobe kroz ovo pitanje. On je pitao da li je on video četnike, kako ih je opisao gospodin Moore, a sad traži da on komentariše izveštaj gospodina Schoua. Mislim da se traži od svedoka da spekuliše u tom smislu.

SUDIJA PARKER: To je potpuno prihvatljivo, gospodine Lukiću. Nastavite gospodine Moore.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala vam puno. Možete li da nam objasnite, vi ste bili tamo, gledali ste šta se dešava, vi ste navodno zaduženi za bezbednost, vi ste organ bezbednosti, a kažete da niste videli nijednog četnika, nijednog teritorijalca?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Gospodine Moore, znači za mene je stvarno neprihvatljivo i ja nisam prihvatao, od malena, od kako znam za sebe, i zbog moje porodice, od svih, nikakav nikad termin četnik. I smatrao sam u to vrijeme i govorio u Vukovaru da smo mi pripadnici Jugoslovenske narodne armije i naroda Jugoslavije, a da nismo ni četnici ni ustaše. Ako je neko sebe zvao tako, ti su bježali dalje od mene, ti nisu bili pored mene. Ja ne mogu da definišem šta je gospodin Schou smatrao pod četnikom. Ja tvrdim odgovorno da je bilo ljudi koji su zbog svih tih dešavanja koji su bili... bili možda i malo neobrijani, zapušteni, stara odela i tako redom, da je bilo i tih možda meštana koji dolaze da se interesuju da nekome pomognu, ali znam da Vojna policija nije dozvoljavala da ulazi niko ko nije ovlašćen - to jutro dok sam ja bio tamo u bolnici, taj čitav dan. Da li su bili van kapije - ne znam. A gde se sve kretao Schou, ja njega uopšte nisam pratio tog dana, i nisam sumnjao, bilo je dozvoljeno da se kreće svugde. Možda mi nismo bili na istim mestima, možda je on video neke ljude koje ja nisam video, a on se kretao svugde tuda oko bolnice, kao što vidite, pogledajte na filmu, vrlo se često pojavljuje gospodin Schou na ovim filmovima koje ste ovde dostavili. E sad, šta je za njega četnik, ne bih mogao da protumačim ovaj izveštaj. Možda je bolje da ste pitali njega kad je čovek bio, pa da opiše šta je smatrao pod četnikom, ne znam.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Recite mi da li ste videli nekoga sa velikom crnom kapom i malom bradom? Da li ste videli takve da se muvaju okolo. Takvi se znate često opisuju kao četnici?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ne sećam se. Stvarno se ne sećam. I sad je teško... evo uzmite onda film najbolje, ima dosta filmskog materijala, pa pogledajte one naše vojnike što nose ranjenike, i oni ljudi pomalo izgledaju baš... nisu uredni ko ono što su u kasarni, toliko vremena prove... proveli na liniji. Sad bi možda rekao neko: vidite kako im je vojska neuredna. Ali to nisu četnici, nego su pripadnici Jugoslovenske narodne armije. Pa ja ne mogu...

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodine Šljivančanin, gospodine Šljivančanin, ne govorim sada ovde o nekom modnom izrazu, već o tome kako su se oblačile određene osobe koje su imale velike crne kape odnosno šubare i brade

i koji se često opisuju kao četnici. Da li ste takve ikada videli, čak i tokom samih sukoba u Vukovaru?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja sam objasnio u toku tih sukoba. Ali gospodine Moore, evo sad vam dajem sledeće. Vi ste ovde nama dostavili bili listu vaših svedoka na kojoj se nalazio i jedan svedok P-010, da ne govorim njegovo ime. Pročitao sam njegovu izjavu. A zašto ga niste doveli? On je taj koji govori šta sam ja radio prema tim ljudima kojii su se predstavljali kao četnici u toku... od mog dolaska u Vukovar. Pa čak i to je čuo da sam sugerisao Vojnoj policiji "Nemojte negde da vidim da se pojave lica koja nose šubare, oznake takve ili ovakve, da priđu bilo gde". Ja ih nisam vidi. Možda su oni negde bili, ali u mom prisustvu nisu bili. I evo, dovedite tog svedoka, pa nek vam posvedoči. To je bio vaš svedok.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodine Šljivančanin, vi možete da dovedete koliko god hoćete svedoka. Da pogledamo molim vas mi dalje komentare za 20. novembar, u istom dokumentu. Možete li da pogledate pri samom kraju strane? Budite ljubazni pa pogledajte...

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: A mogu li ja nešto vas da pitam? Da li se sećate izjave tog svedoka - šta je govorio o Šljivančaninu tu, pošto je bio vaš svedok?

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodine Šljivančanine, ja vas veoma jednostavno pitam. Molim vas da pogledate taj izveštaj ispred vas, izveštaj Evropske posmatračke misije. Vi imate izuzetno sposobnog advokata koji vas zastupa, tako da pređemo sada na ove komentare.

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Da, hvala vam gospodine Moore.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala i vama. 20. novembar: "Evropski posmatrači (ECMM) zadržani dva sata zbog bezbednosti. Četnik u bolnici. Premalo ambulantnih kola i autobusa. Nikakva priprema od strane JNA i Međunarodnog Crvenog krsta (ICRC). A." Molim vas da pratite ovo gospodine Šljivančanin: "1. Kritika Jugoslovenske narodne armije od strane predstavnika Međunarodnog komiteta Crvenog krsta. 2. Nije napravljena lista ranjenika. 3. JNA nije ništa uradila. Nebezbedno. Mnogo četnika". Znači nije samo slučaj da se radilo o jednom četniku u bolnici, nego o mnogo četnika. Dakle, da li ste vi videli bilo koja lica u to vreme za koje bi moglo da se kaže da su malo neuredni, da možda nose crnu šubaru, da možda imaju bradu, da nisu možda ono što bih ja nazvao redovni pripadnici Jugoslovenske narodne armije? Da li možete da se setite bilo kakvih okolnosti koje bi bile osnova za jedan ovakav komentar u ovom dokumentu?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Gospodine Moore, ja vam opet kažem, ja ne znam ko je pisao ovaj komentar i kako po njemu izgleda četnik. Znači, ja ne kažem da su svi bili uredni, detaljno obučeni kakvi bi trebalo u tim uslovima borbe i svega, ali ja se ne sećam se da sam vidi tamo de sam se ja kretao, u mom prisustvu ljudi sa šubarama i sa nekim oznakama koje su odudarale od onoga što bi trebalo da nose pripadnici JNA. I ako vam kažem ponovo da i ja lično nisam bio zadovoljan sa urednošću naših vojnika, ali nije moglo se

obezbediti u tom teškom vremenu da oni budu potpuno izbrijani, doterana oprema i sve ostalo. Bili su dugo na prvoj liniji, imali su tih problema. E sad ako je taj koji je pisao mislio da su i to četnici, ja onda nemam komentara, ne znam šta da vam kažem.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodine Šljivančanin, pogledajte broj 3.

SUDIJA PARKER: Gospodine Moore, mislim da je vreme za pauzu.

TUŽILAC MOORE: Časni Sude, samo da proverim elektroniku koja nije funkcionalna. Izgleda da postoji neki problem.

SUDIJA PARKER: Da.

TUŽILAC MOORE: Puno vam hvala

SUDIJA PARKER: Idemo sada na pauzu od 20 minuta.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Gospodine Moore?

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodine Šljivačanin, nado sam se da će vam prikazati malo video spotova koji su pripremljeni, ali izgleda da i dalje imamo tehnički problem sa sistemom, tako da će sada da pokušam da to rešimo na drugi način. U svakom slučaju sada bih se ponovo vratio na ovaj dokument i da još jednom proverimo jednu činjenicu. Dakle pogledajte još jednom ovaj dokument koji je sačinio doktor Schou, u delu gde piše "Komentari" i on kaže: "Suviše oficira, samo nekoliko vojnika, bez kontrole, bez organizacije, samo nekoliko vojnika je pomoglo u nošenju ranjenika". Zatim sledeća rečenica "Neki četnik je tukao ranjenike". Da li ste ikada videli nekog četnika ili bilo koga da tuče ranjenike?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Znači gospodine Moore, ako hoćemo da ja tumačim ovo što je pisao neko drugi, ja onda moram da vas zamolim da pređete na prvu stranicu, pa je ovde zapisano da je tako nešto se desilo u 17.00 časova, na prvoj stranici, kada su autobusi bili otišli iz bolnice. Ja nisam video da je neko tukao ranjenike. A drugo, ja sam bio u bolnici i videli smo ovde i video film. Ja se sećam da su vojnici Jugoslovenske narodne armije najviše pomagali u unošenju ranjenika u vozila. Ne kažem da su samo oni to radali, pomagalo je i neko medicinsko osoblje. Ali većina osoblja je želela da što pre ode u autobuse - ali su oni najviše pomagali. I ako dalje ovde gledamo ove komentare, onda kaže "pucanj u vazduh", ovaj prvi komentar govori da je taj prvi pucanj video u gradu. I kaže...

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodine Šljivančanin, ja sam vam postavio jednostavno pitanje: Da li ste videli bilo koga ili da li se vama bilo ko žalio na to da se bilo koji pacijent tuče, od strane bilo kog lica?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Tačno je da ste postavili jednostavno pitanje, ali brzo prelazite preko ovoga što je isto važno. Ako je ovde vatra minobacača, onda znači nije mogla biti evakuacija bolnice, zaključismo da nije tada bilo pucanja. Hoću da kažem da ovi komentari ne znam da li su potpuni i tačni i jasni, jer ja nisam pisao ove komentare. Ja nisam video, niti se mene neko tog dana žalio da je neko tukao vojниke, a bilo je prisutno tu i novinara i međunarodnih posmatrača Crvenog krsta i svega - mene se nije žalio niko. Ali onda treba i realno gledati ovo što je napisano. I pitati onoga ko je ovo pisao što je tako.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodine Šljivančanin, još jedna stvar na koju bih vam skrenuo pažnju, a to je tamo gde piše "Osoblje", "Nema prioriteta među pacijentima". Bilo je iskaza da nije davan prioritet onima koji su bili povređeni iako se to očekivalo da se uradi. To se ponekad naziva trijaža. Pitam ja vas, koliko vi to znate, da li je davan prioritet povređenim licima u odnosu na to koliko je bila ozbiljna njihova povreda?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja znam da sve što smo mogli da učinimo, činjeli smo da se da prioritet licima, to su trebali prvenstveno da rade lekari i medicinsko osoblje. Ali se sećate iz onih video zapisa kad su autobusi došli - svi su odjednom trčali prema autobusima i malo se ko brinuo da pomogne ranjenicima, nego su to najviše radili vojnici, a ovde kažu nisu radili vojnici. I ja vas molim gospodine Moore, vi ste ovoliko svedoka doveli koji su prošli ovde, nisam čuo da je ijedan dao primedbu ni za jednog vojnika o njegovom ponašanju u bolnici.

SUDIJA PARKER: Gospodine Moore, mogu li da vas prekinem i da kažem da su nam sada dostavili poruku da video snimak može da se vidi, ako to želite. Ne pozivam vas da to uradite, samo vas obaveštavam o tome.

TUŽILAC MOORE: Časni Sude, to mi je već rečeno, ali da budem iskren, ja sam slabog srca i nisam baš siguran da bih htio to da uradim. Ali mogu li da završim sada ovaj deo sa kojim sam počeo, a onda ću se vratiti na to. U svakom slučaju, zahvaljujem vam na poruci.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodine Šljivančanin, jasno je da je ono na šta je svedok Tužilaštva gospodin Schou htio da ukaže to da nije postojao odgovarajući prioritet za pacijente po vrsti povrede. Tako na primer lice koje je bilo najteže povređeno nije stavljeno u bolnička kola, dok vi izgleda da kažete da je to bilo izvanredno obavljen u pogledu zbrinjavanja onih kojima je to bilo najpotrebniјe. Šta kažete na to?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa ja ne kažem da je sve izvanredno, jer ja nisam ni stručnjak bio za medicinsko... me... medicinu, postojali su lekari. Ali onda, koliko se ja sećam iz svedočenja, gospodin Schou je bio tamo kao posmatrač Evropske misije, a inače je lekar - zašto nije pomogao da se

organizuje i da ukaže lekare na te, kako je pisao ovakve zapisnike. A mogao je to da pomogne. To je moj komentar, ja stvarno ne mogu komentarisati šta je on zapisao, i suvišno je, ali mogao je onda pomoći. I pomoći organizaciji, jer su verovatno ti ljudi koji su mesecima bili u toj bolnici zbrunjeni bili od svega što se dešavalo. Pa morate shvatiti da je tu bilo malo i treme i teških uslova u kojima su ljudi živeli i nama vojnicima koji smo sve to preživljavali u svojoj zemlji. Nismo nikad vjerovali da nam se tako nešto može desiti. Ne kažem da smo mi sve idealno radili, to nikad nisam tvrdio, ali smo se trudili maksimalno da pomognemo ljudima. Schou je bio stručnjak, mogao je pomoći.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodine Šljivančanin, da li se imena Došen, kojeg niste mogli da se setite? Gospođa Došen je dala iskaz da je Martin Došen ubačen u autobus iako je bio na nosilima. Da li ste ikada videli ikoga ko je...

ADVOKAT LUKIĆ: Prigovor, časni Sude. Molim vas, samo trenutak, samo trenutak gospodine Šljivančanin.

SUDIJA PARKER: Gospodine Lukiću, molim vas nemojte vi da vodite ovo suđenje. Znate proceduru koju sledim, i ponekad ste, primećujem malo nestrepljivi. Da ne vodimo proces ovako, vi i ostali bili bili na nogama čitavo vreme, kako je iskustvo i pokazalo. Izvolite sada, u ovom slučaju, recite što želite, gospodine Lukiću?

ADVOKAT LUKIĆ: Hteo sam samo da odreagujem, zato što Ljubica Došen nije rekla da je njen suprug ubačen u autobus - nijednog trenutka. Ona je svedočila da je njen suprug na nosilima bio doveden do autobusa i da je onda ona se vratila u krug bolnice. To je njeno direktno svedočenje. Ovde smo više puta ukazivali na Sudu, ako se predočava iskaz nekog svedoka, da se on tačno interpretira. Izvinite ako sam možda previše emotivno reagovao.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Sad ču da se konkretno pozabavim jednim delom iskaza koji se odnosi prvo na vas, gospodine Šljivančanin, to je 3800.13, pitanje: "Gospođo Došen, da li ste vi išta preduzeli. Rekli ste da ste se strašno osećali pošto je bila sa vama i vaša 14-togodišnja čerka, a i njegov otac je plakao. Da li ste išta preduzeli kada ste stajali tamo i što ste tada uradili?" Odgovor: "Jeste, okrenula sam se da pogledam u druge autobuse i videla sam jednog visokog oficira sa crnim brkovima koji je bio u maskirnoj uniformi. Tada nisam znala ko je ova osoba, samo sam otišla do njega i čula sam da mu se ljudi obraćaju sa "majore Šljivančanin". Ja sam stala tamo ispred njega i obratila sam mu se rekavši: "Molim vas, izvinite, mogu li da vas nešto pitam?", a on mi je vrlo čvrsto odgovorio "Izvolite, pitajte". A ja sam rekla: "Šta radimo ja i moja čerka ovde s obzirom da izgleda da ovde uopšte nema žena i dece?". On je pitao: "Da li ste vi uhapšeni?", a ja sam odgovorila: "A što bih ja pobogu bila uhapšena? Da li je ovo transport?". On me je pogledao i rekao: "Jeste" i onda mi je rekao: "A što ste onda ovde?" a ja sam rekla: "Ja sam ovde zbog moga muža, zbog supruga", a onda me je on pitao: "Pa gde vam je muž?", a ja sam rekla: "Eno ga tamo, na

"nosilima". A on mi je rekao: "A zašto nije u autobusu?" A ja sam rekla: "Zato što su nosila suviše velika da se stave kroz ta uzana vrata u autobus", a onda je on rekao: "Pa treba da ga stave u autobus, treba da ga podignu u autobus". A ja sam rekla: "Pa on ne može ni da sedne" a on je rekao: "Pa ko je on?". Ja sam rekla: "Pa to je moj suprug." a on je rekao: "Pa to znam, ali ko je on konkretno?" a ja sam na to rekla: "Martin Došen", a zatim je on rekao: "A, Došen". Ja sam ga malo čudno pogledala, pitajući se kako uopšte on zna ko je Martin Došen, i onda sam rekla: "Pa da.", a on je rekao: "Pa onda on treba da ide." Čitao sam vam ovoliko da bih vam pomogao što je moguće više kako bih vam dao ceo ovaj kontekst. Pominje se Došen na nosilima, pominje se da su nosila bila prevelika, pominje se da ste vi bili tamo i da ste rekli da taj čovek svakako treba da se ukrepa u autobus. Sada vas pitam vrlo jednostavno, i to je konkretno za vas: Da li ste ikada rekli da čovek treba da se skine sa nosila i da se ukrepa na autobus?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Gospodine Moore, ja sam pažljivo slušao sve svedoke koji su ovde govorili, slušao sam i pomenutu gospodu. I tu ima i njeno dalje svedočenje kad je ona posle, koje vi niste pročitali, rekla navodno da sam ja rekao da se vrati nazad, a ja vam sad kažem sledeće. Ja se tog razgovora ne sećam, niti mi to ime znači ni danas, ni tada – ništa. Danas znači kad sam čuo ovo sve, muke koje je ona pretrpjela i nije mi milo što je to pretrpjela. Niti se sećam da sam razgovarao sa gospodom, niti sam vido ranjenika na nosilima pored... pored autobusa. Znači, ukrcavanjem ljudi u autobus i odvođenjem rukovodio je moj zamenik major Vukašinović. On će svedočiti ovde, pitaćete i njega šta treba da kaže. Ja stvarno se ne sećam toga. A ako sve treba da čitamo, ja vam onda kažem da je gospoda posvedočila i da je gospodin na nosilima vraćen od... u bolnicu. Možda je to neko naredio. Ja se tog razgovora ne sećam, i ne sećam se, ništa mi ime Došen ne znači.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala vam puno. Neću se više baviti ovim dokumentom zato što imamo ograničenje u pogledu vremena. Sada ću da rizikujem i da zatražim da se prikaže onaj video snimak, jer sam vam rekao da je postojala atmosfera u to vreme koju je često stvarala srpska televizija, koja je sugerisala da su počinjena brojna zverstva, a vi ste tražili da se to vama prikaže. Ko ne reskira ne profitira, ali u ovom slučaju žao mi je - ja nisam uspeo, ne možemo da aktiviramo video. Da pređemo onda na neku drugu temu. Vi ste nam rekli da je gospodin Vujić stigao 19. Da li se sećate toga?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: 19. uveče. Sećam se.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I sasvim je tačno da se kaže da su ga poslali iz Beograda da bi pomogao Operativnoj grupi Jug u izvršenju njenih zadataka. Da li je to tačno?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Po propisu gospodin Vujić i starešine koje su sa njim došle trebale su da imaju ovlašćenja i naredbu po kojim zadacima dolaze i da se jave komandantu. Oni su se javili, ja vjerujem da je komandant video takvu naredbu. Imali su... trebali su da imaju precizne zadatke po kojima su dolazili u potčinjenu jedinicu, i ja verujem da je komandant to proverio i video, i ispričao sam kako sam se ja susreo sa tom gospodom.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da samo pokušamo da utvrdimo redosled. Dolazi Vujić i on ili oni razgovaraju sa Mrkšićem. Nakon toga, da li prihvivate da su razgovarali i sa vama ili ne?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Razgovarali su sa... sa mnom kad me je pozvao gospodin komandant da ih informišem o bezbednosnoj situaciji.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Idemo dalje: da li je tačno da su oni zatim otisli u "Velepromet"?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Tačno je. Otišli su posle tog razgovora u "Velepromet".

TUŽILAC MOORE – PITANJE: "Velepromet" je bilo područje koje ste vi poznavali, zato što je Borisavljević na neki način tamo pomagao, to tačno, zar ne?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Znači, tada je trenutno po tom zadatku kojim su oni došli, jedino mesto bilo gde mogu da vrše trijaž i pronalaze počinioce krivičnih dela - bio "Velepromet". Jer drugog mjesta više u Vukovaru tada nije bilo osim bolnica. Rekao sam vam, bila je noć, i po noći komandant nije dozvolio da se bilo ko od dira ranjenika dira, da mu se bilo šta radi što ne treba.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Kod ove same trijaže u "Veleprometu", koji su koraci preduzimani da bi se izolovali pojedinci koji su ispunjavali kriterijume da su od interesa za organ bezbednosti?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja nisam tada prisustvovao ni jednoj trijaži u "Veleprometu". Sa tim je rukovodio gospodin Vujić i ekipa koja je došla, oni su stručni ljudi, i verovatno su to organizovali po propisu, kako je predviđeno.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ja vas ne pitam to već vas pitam šta ste vi kao načelnik organa bezbednosti u zoni odgovornosti Gardijske motorizovane brigade preduzeli kako biste obezbedili da lica sa tog spiska, lica koja bi mogla da budu od značaja za organ bezbednosti, kako ste planirali da ih izolujete? Na koji način je trebalo da se sproveđe trijaža?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Trijaža je trebala da se izvrši na taj način što... tu se skupljalo čitavo civilno stanovništvo. Znači, sa tog centralnog dela Vukovara. Znači, koristeći pripadnike Teritorijalne odbrane koji su poznavali stanovništvo, i organi bezbednosti, i organi Vojne policije odvajali su u dio autobusa one koji su... za koje se smatralo da su počinioći krivičnih dela, a sva civilna lica su posle toga ukrcavana u druge autobuse, koja su odvođena u one dve grupe kako smo rekli, jedni za Hrvatsku, jedni za Šid. To su radili predstavnici Crvenog krsta koji su takođe bili na "Veleprometu".

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Koji su koraci preduzimani da se kontrolišu ili da se pritvore ovi pripadnici ZNG ili MUP-a ili oni na koje se sumnjalo da su teroristi?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Nisu pritvarani koliko ja znam, niti smo mi imali uslova za to pritvaranje. Mogli su trenutno da borave tu na "Veleprometu" ako je imalo prostorija ili ispred tih prostorija, a onda su po ovim

grupama razvrstani i ukrcavani u autobuse u tri grupe, kako sam vam ispričao, i odvođeni su po... određen je za savku grupu bio starešina koji je vođa grupe i ko će... treba da ide. Ali nismo imali tamo pritvora za pritvaranje.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ja bih rekao da je to potpuna besmislica.

"Velepromet" je skladište sa mnogo prostorija, veoma bezbedan i sasvim je jednostavno bilo da pojedince koji su zanimljivi za JNA tu i zadrže. To bih ja rekao. Da li se vi sa tim slažete?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Gospodine Moore, stvarno ne mogu da se složim, jer je nama sugerisano i traženo da što je god moguće prije ljudi sprovodimo, samo je zavisilo da li pozadinski organ u tom trenutku ima dovoljno prevoznih sredstava za prevoženje i da li je put bezbedan. A nije imalo uslova da se tamo ljudi zadržavaju, niti da se provodi bilo kakvo ispitivanje - u tim trenucima je ogromna grupa ljudi. Pa čak se možda desilo ono što sam vam rekao da je muškarac vojno sposoban odvojen u grupu, da pripada ovoj grupi - da su osumnjičeni za krivična dela, i da će se sa njim obaviti razgovor kad stigne u Sremsku Mitrovicu i pustiti ako je... nije kriv. Znači, ne, ne mogu da se složim sa tim.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Mi smo čuli za nešto što se naziva "Sobom smrti" i nije to samo izjavio Vujić, već su civili i svedoci o tome jasno govorili na ovom suđenju - da su pojedinci izolovani i stavljani u jednu prostoriju uveče 19. a možda čak i ranije. Da li vam je bilo poznato da je postojala namera da se ljudi zadržavaju u prostorijama sve do vremena kada bi autobus trebalo da ode u Sremsku Mitrovicu?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja sam to isto slušao ovde prvi put od tih svedoka, a iznenadilo me i tako stručnog i visokog oficira koji je pričao o tim stvarima, pa da je on ovde, kad ste me pitali imao ovlašćenja koja ima pravo organ bezbednosti da primeni, pa je on ovde vama pričao, ja bih rekao to je skeč kako on komanduje oklopnom transporteru da uhapsi jednog tamo izgrednika koji pravi taj nered. Znači, to su sve neke, kako, kako bih ja nazvao, ljudi počinju da pričaju skečeve ili neke hvale koje su za mene nezamislive. Ja nisam čuo tada o tome da je postojala soba smrti, niti me je ko izvestio, a gospodin Vujić je bio sa dovoljno ljudi i stručnih i sposobljenih da to rade, mogao je preuzeti niz mera da se to riješi, ako je to tako bilo. I on nije bio ni dužan da mene izveštava...

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Pitanje koje vam postavljam jeste...

prevodioci: Molimo mikrofon za gospodina Moorea.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Pitanje koje vam postavljam jeste da ako imate proces filtriranja i ako ne znate kada će naići neko ko će biti zanimljiv, vrlo često je potrebno da postoji nekakav prostor za sabiranje tih ljudi, nekakva prostorija u koju oni mogu da budu odvedeni. Mi smo imali iskaze da je postojala prostorija gde je jedan broj ljudi koji su mogli da budu zanimljivi organu bezbednosti - bio pritvoren. Ja vas pitam kao šefa organa bezbednosti, da li su vam bili poznati bilo kakve pripreme pravljene za pritvor, za privremeni pritvor

pojedinaca koji su mogli da budu od interesa organu bezbednosti u "Veleprometu"?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja sam rekao da mene to nije poznato, niti je bilo ko od organa bezbednosti tako nešto zahtevao, i rekao sam da smo u "Velepromet" i 19. prije podne vodili i gospodina Vancea i delegaciju na najvećem nivou Ujedinjenih nacija (United Nations), da smo vodili, da sam ja vodio posmatrače Evropske misije (ECMM), da smo tamo dozvolili i odmah omogućili da radi Crveni krst međunarodni (ICRC). Takve podatke nisam imao. Da smo mi imali takve podatke, ja lično kao organ bezbednosti, ja bih... ne bih odveo gospodina Vancea tamo, bilo bi rizično da se tamo dovede gospodin Vance u to vrijeme. Znači ja sam smatrao da su tu ljudi kojima treba pomoći i da treba odvojiti, kako sam već ispričao, odvajanje, ali nije imalo, niti je bilo ko naredio da se organizuje bilo kakav pritvor i mene nije bilo poznato. A ovo što je pričao Bogdan Vujić...

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A ko je onda bio na čelu "Veleprometa" uveče 19.? Da li je Borisavljević trebalo da bude tamo?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Celo vreme "Velepromet" je bio u nadležnosti Teritorijalne odbrane Vukovara, a upravnik tog Prihvavnog centra je bio Ljubinko Stojanović. Kao što sam već rekao, Srećko Borisavljević je bio tamo kao organ bezbednosti Gardijske brigade i učestvovao je u pružanju tehničke pomoći organima u vezi sa prihvatom ljudi 18. Što se tiče 18., stiglo je naređenje da se te tri grupe odmah evakuišu i da ne ostaju na "Veleprometu", ali sve je to zavisilo od broja vozila koja su bila na raspolaganju.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li se sećate pisma koje sam pokazao na samom početku danas od 10. novembra, gde je Borisavljeviću dano ovlašćenje da pomogne u onome što bih ja nazvao sistemom filtracije, u pokušaju da se utvrdi ko bi mogao biti od pomoći za ZNG i MUP? Mogu li ja da zaključim da je 19. za njega možda bilo najbolje vreme da bude tamo i da pomaže u tom procesu?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa gospodine Moore, to nije bilo pismo koje ste mi pomenuli, ja se sećam, nego to je bila informacija načelnika Kabineta... načelnika bezbednosti Kabineta saveznog sekretara Uprave bezbednosti de da tačno se kaže da Srećko Borisavljević kao organ bezbednosti pomaže, ali vam opet ponavljam, za vrijeme vođenja borbenih dejstava od civila koji pristignu u "Velepromet" da se tu infiltriraju, ima li neki civil koji je interesantan da može dati neke podatke organu bezbednosti. A od 18. je naredba da se odmah ljudi sprovode. I ja vam kažem da smo 19. doveli sve organizacije koje su mogle da dođu u taj "Velepromet" pošto je bio centar skupljanja ljudi, pa i gospodina Vancea, i nismo imali ništa što je bilo ružno u tom "Veleprometu". Ja nisam bio upoznat sa tim.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Imajući u vidu da je Borisavljević jedan od vama podređenih, da li bi moglo da se kaže da je Borisavljević bio tamo uveče 19.?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Borisavljević je bio tamo uveče 19. sa gospodom i sa organima bezbednosti iz Uprave bezbednosti.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A da li je Borisavljević jedan od vaših svedoka?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Borisavljević nije od... od mojih svedoka, nisam ga zvao.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala. Mogu li onda da vam sugerišem da kada su Vujić, Tomić i Kijanović otišli u "Velepromet", to je bilo sa vašim znanjem i razumevanjem da će oni da posmatraju šta se tamo događa i da vas o tome obaveste?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: To gospodine Moore je potpuno netačno. Izvinjavam se što sam ovako rekao. Jer nije se dešavalo do tada, a nikad ni u jednoj vojsci, da pukovnik izveštava majora, ili da starešina iz Generalštaba izveštava negog starešinu iz brigade. To je bilo nemoguće i nezamislivo. A i ako gledamo po liniji prepostavljeni - podčinjeni, ako gledamo i po liniji stariji i mlađi, i oni nisu došli da mene izveštavaju, nego su došli sa zadatkom koji su trebali da obave i da izveštavaju onoga koga su oni... ko ih je posao na taj zadatak. I nemojte tako postavljati...

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodine Šljivančanin, ja nisam rekao da vas obaveste, ja sam samo rekao da daju povratnu informaciju. Znači, Mrkšić je dao zadatak, vi ste izvršili davanje zadataka, oni su otišli tamo sa određanom svrhom, izvinite što sugerišem, ali normalno je da neko uzvrati informaciju, bilo da neko referiše podređenom kao što ste vi bili ili možda Mrkšiću. i zar se nije podrazumevalo da će se oni vratiti i podneti izveštaj i referisati bilo vama ili gospodinu Mrkšiću?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Prvo gospodine Moore, vi ste tu rekli mnogo misli koje su netačne, i rekli ste prvo da im je Mrkšić izdao zadatak, pa da sam im ja izdao zadatak, ako mene dobro prevode. Ja sad ne razumem engleski potpuno, i nemojte da mi zamerite. Niti je njima Mrkšić trebao da izda zadatak, ja vam sad kažem - oni su trebali da dođu sa preciznim zadatkom i da se jave komandantu te jedinice, a komandant ako je smatrao da ne treba im odobriti zadatak, mogao je da pozove prepostavljenog i da ih udalji iz te zone. Znači ako... pošto ih je primio, znači njemu je bio jasan zadatak koji su oni dobili. Ti od mene nisu mogli da dobiju nikako zadatak, znači ni po jednoj osnovi, jer su i po činu i po položaju i po svemu stariji od mene. Znači, ja sam slušao ovde i gospodina Vujića, pa sam se, izvinite, nisam se smejavao naglas, ali vrćela se ova sudnica u... u... oko mene - da li smo mi bili takva neozbiljna vojska po njegovom svedočenju. To je malo i nečasno tako pričati. A sledeće, oni su mogli samo da usmeravaju mene, a od Mrkšića su mogli da traže pomoć. Ako Mrkšić nije htio da im pruži pomoć, oni su mogli da zovu svoju prepostavljenu, ko ih je posalo i da ga upoznaju da Mrkšić neće da pruži pomoć. To je, to je red stvari. A nije ovako kako vi to tumačite.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ono što ja jednostavno pitam jeste, kada su oni otišli u "Velepromet", zbog čega su išli u "Velepromet"?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Oni su rekli tačno onakav zadatak kako piše u ratnom dnevniku. Ja sam i premoren da svaku riječ zapamtim, a piše da su došli da izvrše trijaž i da pošalju, i da privedu u Sremsku Mitrovicu počinioce krivičnih dela i one koji su vršili oružanu pobunu u Vukovaru.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ali ponovo, uz svo dužno poštovanje, ako je to bilo tako, onda bi se očekivalo od njih da obaveste ili vas ili vašeg komandanta ili nekoga: Mi smo našli pojedince koji su za nas interesantni, mi ćemo ih lišiti slobode i odvesti ih. Zar ne biste očekivali da se tako nešto dogodi?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa koliko se sećam, ovde je... svedočenje gospodina Vujića, on je rekao da su došli autobusi i da je on lično rukovodio sa tim i da je ukrcao u autobus oko 600, 800 takvih pripadnika i da ih je posalo u Sremsku Mitrovicu. Čak je rekao i da je izdao zadatak starešini Vojne policije koja je to pratila. Po pravilu, on je mogao da informiše komandanta i da mu kaže koliko je takvih ljudi odvedeno, ali je težišno i najvažnije trebao da pošalje zadatak... da izvesti onoga ko ga je poslao na taj zadatak. A u slučaju da mu je trebala neka pomoć, da ne može da obavi zadatak, još jednom ponavljam, mogao je da traži pomoć od komandanta, a mogao je da pozove i mene - da i ja učestvujem u tome, da je smatrao da je to potrebno. On je smatrao da nije potrebno i mene je usmerio šta ja treba da radim tu veče. I nije me zvao u nikakvu pomoć.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Moja je sugestija da je Vujić častan i pošten oficir i starešina za koga ste vi mislili da će se složiti sa vašim komentarom: "Nemojte biti iznenađeni ako nađete da su ustaše ranjavane i ubijane u "Veleprometu", i da ste vi u stvari dali takav komentar? Šta kažete na to?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Gospodine Moore, ja vas stvarno uvažavam kao jednog pametnog čoveka iz jedne velike zemlje i poznajete mnogo toga. Ali ako ste i vi to prihvatali da je to istina, onda je suvišno da bilo šta pričamo. To je potpuno netačno. I vidite, tu informaciju je gospodin Vujić dao ovde u *addendumu* kad je došao. Sve izjave... pročitajte sve izjave gospodina Vujića, koliko ih je menjao do sad... do tada, dok je došao ovde i koliko je puta menjao izjave šta da kaže. Pitali ste prije i pominjali Srećka Borisavljevića, verovatno da vam kažem zašto ga ne zovem za svedoka. Pa doći će svedok koji je bio sa gospodinom Vujićem iz njegovog tima. Mene je Srećko Borisavljević upoznao da je on radio onako kako mu je naredio Vujić, jer sam ja to od njega zahtevao, da on sačeka ekipu, da ih upozna i da postupa po njihovim zadacima. Mnoge netačnosti je gospodin pukovnik izneo Vujić, koje su netačne i nezamislive za to vrijeme bilo u Jugoslovenskoj narodnoj armiji, pa je čak izneo i sledeći podatak. Izvinite što ovo moram da kažem - da su peške išli noću, da sam im to ja naredio, pukovnici od 60 godina. A znate kolika je daljina od Negoslavaca do "Veleprometa"? Oko 7 do 8 kilometara. Pa da su se vratili peške, pa ti pukovnici ne bi mogli ni da rade ni jedan posao da su to trebali da rade. To su samo proizvoljne njegove neke, ja bih nazvao insinuacije, ali zašto je to tako pričao, to samo on zna. A zašto je davao *addendume* kada je došao ovde, onda i vi to znate jer ste sa njim to dogovarali.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ako je tačno ovo što vi kažete, vi ne zнате Vujića još iz doba Adama. Zašto bi Vujić govorio takve stvari protiv vas? Nema apsolutno nikakvog razloga za to, zar ne? Vi nikada pre toga niste profesionalno bili ni u kakvom kontaktu, zar ne?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa gospodine Moore, evo na primer, on je izneo ovde tvrdnju da sam ja bio komandir čete Vojne policije Odbrane grada Beograda, i da je čuo kako sam ja odličan starešina od načelnika bezbednosti. Ja nikad, nikad, evo, imali ste moj dokumenat, nisam bio komandir te čete. Sledеće, gospodina Vujića sam video prvi put u životu tada kad je došao u Negoslavce, i video sam ga ovde, na prema se, kada je sjedio za ovim stolom. Ne znam zašto je tako govorio. A brine me da li je dostojanstvo jednog oficira JNA bilo takvo da može da priča nešto što nema nikakvo pokriće, i da može major da komanduje pukovniku. To se nije dešavalo gospodine Moore, uveravam vas, u Jugoslovenskoj narodnoj armiji, verujte. Nije se dešavalo.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ja ne kažem da major naređuje pukovniku, već kažem da je ovaj major, u stvari vi, bio imenovan od strane Mrkšića vezano za evakuaciju i da ste vi bili načelnik organa bezbednosti i da ste imali veoma specifičnu ulogu. Ja ne sugerišem da ste vi njemu komandovali. Ono što ja sugerišam jeste da ste vi pogrešno procenili tog čoveka i da ste dali komentar koji vam se onda vratio. To je ono što vam ja sugerišem?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja nisam vršio nikakvu procenu tog čoveka, nego sam izneo ono što sam osjetio i što vam kažem, što osećam, ja nisam ni po čemu određen za bilo kakvu evakuaciju niti sam dobijao takve naredbe. Ja jesam bio načelnik bezbednosti Gardijske motorizovane brigade i trudio sam se da svoje zadatke koliko sam ih ja znao i umio, možda nisam dobro ni znao sve, ne može... čovek se uči dok je živ, radim profesionalno, stručno i dobro i da usmeravam sve svoje starešine da po tom pitanju tako postupaju i rade. I nisam se trudio da vršim nikakvu analizu. Verovao sam u Bogdana Vujića, verovao sam da su te starešine stručne, sposobne, i da će oni sugurno raditi svoj posao onako kako im je dato i kako znaju da treba da ga rade.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da se sastanete u 6.00 časova ujutro, da li je to bilo na predlog Vujića ili na vaš predlog?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Znači gospodine Moore, kad je uveče na sastanku koji je bio u sali Operativnog centra, u Komandi Operativne... kod Mrkšića, ja sam rekao dva objekta koja su. Gospodin Vujić je rekao da on sa ekipom ide u "Velepromet" da vrše trijaž, da im odredim jednog starešinu organa bezbednosti koji će ih tamo sačekati i upoznati ih sa ljudima iz Teritorijalne odbrane, a da ja nastavim razgovor sa Vesnom Bosanac i pripremim to što ima, i Marinom Vidićem, i da mu se ujutru javim u 6.00 na kapiji "Veleprometa" i da će i on ići sa mnom u bolnicu.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Izvinjavam se ako grešim, vi znači kažete da je vama Vujić rekao da se nađete ispred kapije "Veleprometa" pre nego što je on i bio tamo, pre nego što je saznao gde se ta kapija nalazi? Jeste li to rekli sada? Jer, on je stigao to veče u 22.00 časa i otišao je direktno kod Mrkšića?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa gospodine Moore, on je dobio pratnju koja će ga otpratiti do "Veleprometa"; čeka ga oficir kod "Veleprometa". Ja nisam ga pitao da li on zna gde je "Velepromet" ili ne zna. A mene je on, od mene je on zahtevao da mu se ja ujutru u 6.00 sati javim na "Velepromet", verovatno je podrazumevao da ja znam gde je "Velepromet", jer je on dobio pratnju koja će ga odvesti u "Velepromet".

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A gde ste vi bili to veče, gde ste prenoćili? U Negoslavcima?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja sam to veče, rekao sam, otišao prvo da nastavim, odnosno čuo sam one priče o narodu koji je ugrožen i vraćen sa... Hrvatske, pa sam išao na "Ovčaru" kod one "žute kuće" sa Vukašinovićem, vratio sam se, nastavio razgovor sa Vesnom Bosanac. Prije toga sam se vratio u Komandu i sreća sam generala Acu Vasiljevića. Posle razgovora sa Vesnom Bosanac, nastavio sam razgovor sa Marinom Vidićem. Posle toga je boravio u mojim prostorijama general Aca Vasiljević i pukovnik Tumanov, i oni su znali da se ta grupa nalazi i rekli mi da od njih... da primam instrukcije i da za sve što mi je nejasno treba da se obratim njima. Znači, to su stručni organi po pitanju bezbednosti.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Ali gospodine Šljivančanin...

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Da?

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Nije ovo najbitnija stvar na svetu, ali ovo što sada izgleda da nam kažete jeste da je Vujić - čovek koji je tek došao na tu teritoriju, koji je otišao kod Mrkšića u Negoslavce, sa vama u Negoslavce, koji odlazi u "Velepromet", vama kaže da treba svi da se sastanete u 6.00 časova ujutro u "Veleprometu" - to rekao pre nego što je uopšte tamo stigao, i pre nego što uopšte zna šta je tamo, i pre nego što uopšte sazna da li će ostati ili da li će otići? Zar nije jednostavna istina da ste u stvari vi dali takav predlog?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Nije istina gospodine Moore, nego sam ja saopštio gospodinu Vujiću, pošto je prije toga dok još on nije došao, mene Mrkšić odobrio da krenem na trijažu i sve što treba raditi u bolnicu u 6.00 sati, normalno da prije toga od načelnika saniteta tražim pomoć oko lekara koji trebaju ići za trijaž. I ja sam tu veče upoznao pukovnika Vujića da trebamo u 6.00 sati da idemo, i on je zahtevao od mene, u stvari, jednostavno proštim rečnikom rekao mi je: "Gospodine, druže Šljivančaninu, sutra ujutru u 6.00 sati ne možete otići u bolnicu sam, ići ću i ja sa vama." To je njegov zahtev.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Dobro, idem dalje. Sa ove teme idemo sada na vašu posetu "Ovčari", vi kažete u noći između 18. i 19. Bolje rečeno da vam ovako to formulišem: Koliko ste puta vi u toku ovog perioda od 18. do 21. posetili "Ovčaru"? Koliko puta ste tamo bili?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: 18. posle podne, 18. novembra poslepodne, pred pad mraka otišao sam na Vučedol, i tamo se zadržao sigurno do 23.00 možda i duže časova. Posle toga smo stigli na "Ovčaru" s onom kolonom, kako sam opisao, možda je bilo 1.00 sat posle pola noći, ali je bio ono baš mrak. I

posle toga sam se vratio u Negoslavce, gde sam malo bio na Komandnom mestu, i informisao sve šta smo mi radili; onda sam odmarao; ujutru sam dobio zadatok da se javim komandantu radi posete gospodina Vancea, i taj dan sam proveo tako kako sam vam objasnio. A uveče, posle odlaska ekipe na "Velepromet" od strane Bogdana Vujića, u tom periodu, da li je bilo 21.00, odnosno devet, da li 22.00, ali između... u tom periodu sam sa majorom Vukašinovićem bio kod "žute kuće" na "Ovčari" i vratio se nazad u Komandu gde sam sreo gospodina generala Vasiljevića.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Znači 20. niste tamo bili uopšte?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Nisam, nisam 20. bio na "Ovčari" uopšte. I više uopšte nisam bio na "Ovčari" posle toga 19. nikako više nisam bio na "Ovčari".

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Samo bih prošao kroz ove delove. Da li je popodne 18. bilo vezano za evakuaciju sa Mitnice?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa Mitnica je bila čitava u zoni Gardijske brigade, i ja kao organ bezbednosti, kad su odlučili da se predaju, normalno trebao sam tamo prisutan biti da vidim šta se sve dešava i da vidim imati posla interesantnog za organe bezbednosti.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: A osoba koja je išla sa vama bio je Vukašinović. A Karanfilov, da li je on išao 18. na "Ovčaru"?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja sam na zahtev pukovnika Pavkovića, Karanfilova odredio da bude u njegovoj pravnici za vreme i pregovora, i za vreme tih dešavanja oko predaje na "Ovčari"... na Mitnici, na Mitnici, izvinjavam se.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Dakle, 18. odlazite na "Ovčaru". Mislim da ste rekli da je bila noć. Koliko ste onda ostali tamo?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja sam vam rekao da sam 18. uveče posle 23.00 sata stigao sa kolonom civila na "Ovčaru" i onih automobila i svega toga, i tu pomogao dok su se ljudi organizovali. Major Škorić je odveo kolonu za... onih koji su žeeli da idu u Hrvatsku, dobio zadatok verovatno od komandanta da se odvedu ljudi tamo, da se razmene, da se predaju ipak.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Koliko ste dugo ostali tom prilikom na "Ovčari", otprilike?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa gospodine Moore, stvarno, možda sam ostao i pola sata, a možda je to sve tu: spremanje, utovaranje, razgovor sa ljudima, možda je trajao i sat vremena, ali tu smo se nekako skupili na jednoj, kako da vam kažem, bila je ledina, put blizu te kuće. Tu su se ljudi skupljali da bi krenuli.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li se nešta neobično desilo tada kada ste bili tamo, između 18. i 19. te noći?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa nije se dešavalo ništa što bi upućivalo stvarno, možda je poneki teritorijalac prišao, ono što sam rekao, da mi kaže, da mi sugeriše: "Evo, mislimo da taj muškarac ide tamu u..." svi su zajedno ulazili civili. On kaže: "Možda je taj osumnjičen." Ja nisam tada video da je bilo među njima muškaraca koji su bili sumnjivi. Sve je to bilo teško i svemu tome što se dešavalo i nama i tom narodu, ja sam shvatio da bi trebali ljudi ići onako kako je planirano i da idu po tom planu kako je i planirano da ta ekipa ide, jedna za Zagreb, a jedna za Šid, odnosno jedna za Hrvatsku, a jedna za Šid. Te grupe koje su bile, te dve kolone.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala vam. Da li ste vi ikada ušli u hangar na "Ovčari" ili mu prišli? Kada kažem "vi", onda mislim na vas i na Vukašinovića?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja gospodine Moore, evo ovde su advokati moji, kad sam video ovde ove slike, kad su crtali, ja sam mislio da je to neki hangar, kad sam slušao sve to ranije, mislio sam da je to neki hangar sa onim... ja sam hangar smatrao kao, on je... u polukružne one... svodovi. Nikad nisam prišao blizu tog hangara, sad znam, pošto sam ovde sto puta video na toj slici, niti sam znao da se to zove hangar. Kad se pričalo o tom hangaru, ja sam mislio da je to neki hangar sa onim, kakvi su ono bili na "Veleprometu", oni polukružni ovako, za smeštaj kako da kažem, okrugli, to sam smatrao da je hangar. A nisam ono... nisam smatrao da je hangar, ja bih to nazvao da je neka možda prostorija, ali nisam nikad prišao tom hangaru.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da sada pređemo na vaš odlazak drugi put na "Ovčaru". Koje su to bile okolnosti prilikom vašeg drugog odlaska na "Ovčaru"?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Znači kako su ljudi pristizali tu na Komandno mesto, vraćali su se, čini mi se da se tada vratio i taj major Škorić da izveštava. Neko je pronio priču da se taj narod maltretira. I ono što sam ja shvatio da je navodno vraćen, pa sad... upućen je, pa je vraćen ponovo na "Ovčaru". I da ima pojave da se pripadnici Teritorijalne odbrane interesuju kako im mi nismo vratili motorna vozila i mehanizaciju koju smo dovezli sa Mitnice, i da su se bojali da će to prigrabiti vojska sebe, tako eto najkraće da kažem. To su bile priče koje su me navele da tu veče odem na "Ovčaru".

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Želeo bih da znam zašto se otišli na "Ovčaru"? Da li je to bio rezultat neke informacije koju ste dobili od nekoga ili bilo kakvog naređenja od bilo koga?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Nije mi naređeno bilo koliko se ja sećam da idem, nego sam lično ponesen što sam ja učestvovao u... u toj... da kažem... zbrinjavanju tih ljudi i upućivanju kako je bilo vođenje kolone i što sam učestvovao, rekao da će se ta mehanizacija i vozila predati Teritorijalnoj odbrani u "Velepromet", da se ništa iz Vukovara otuđiti neće, i da vojska nema interesa da nosi. Pa pošto je bila to zona druge jedinice, mislio sam da još jednom proverim da li su oni tu tehniku predali kako smo se dogovorili, i da nema odstupanja od dogovora. To je bila moja želja da odem na "Ovčaru".

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li ste 19. uveče prvi put otišli na "Ovčaru" za dana ili je već bio mrak?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Rekao sam vam, 19. sam na "Ovčaru" otišao po mraku. To je bilo između 21.00 i 22.00 sata, ne mogu... Možda i... možda grijesim i, ali je bio mrak, posle sastanka sa grupom oficira iz Uprave bezbednosti.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: I koliko ste ostali tamo?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Najduže 15 minuta, ali smo bili prije toga zadržani, evo to sad... policijski čas, znači mi smo bili prije toga zadržani najmanje 10 do 15 minuta na ulasku u "Ovčaru", jer postoji obezbeđenje, komandant mesta postavlja obezbeđenje za ubacivanje, i oni nisu nas poznavali, ti vojnici koji su bili na obezbeđenju nisu bili iz naše jedinice i nisu hteli da nas puste dok komandant ne odobri naš ulazak u taj rejon. I zadržani smo tu bili možda jedno 10, 15 minuta i tamo, u tom razgovoru nismo zadržali se duže od 15 minuta. Razgovorarali smo ispred "žute kuće".

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Uveče 19. sa kim ste išli na "Ovčaru"?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Išao sam sa vozačem i sa majorom Ljubišom Vukašinovićem.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li je tačno da se to veče ništa nije desilo što bi izazvalo vašu zabrinutost?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa vidite, kad vi dođete u rejon jedinice za koju vi niste nadležni, odnosno kod komandanta, a tada se pojavi ispred te zgrade oficir, kapetan I klase, koji je mene se predstavio. Nisam... rekao sam vam da mu tada nisam upamtio ime bio, ali on se predstavio, ali sam zaboravio posle. Rekao je da je on tu komandant, da je tu sve u redu i da su tu vraćeni ti ljudi, da oni neće da idu iz autobusa, i da je obezbeđeno sve što treba, čak da je došla i policija da ih obezbeđuje. Nudio mi je da obidiem te ljude. Ja pravo da vam kažem, nisam išao da ih obilazim, da ponovo se ne pojavljujem među one ljudе kojima sam prvu veče pomagao da odu, pa sada da dolazim ponovo, i nekako mi je bilo i muka bilo kakvu kontrolu da vršim, i nije to bila ni moj... nije bio ni moj zadatak, ali je on informisao mene da je tu sve u redu i da je... Tada sam tu zatekao i komandanta, ne znam da li je bio komandant ili jedan od komandira Teritorijalne odbrane, Vujovića - sa jednom grupom koji su rekli da su došli zbog motornih vozila, jer još nisu motorna vozila prebačena u "Velepromet", kako je navodno bio dogovor.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Znači, kada ste išli 19. išli ste da biste razjasnili stvar sa motornim vozilima i ni zbog čega drugog?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: A i najviše je to bilo jedan od zadataka i drugo, ovo što sam čuo informaciju kad kažu narod maltretiraju, ali me taj čovek izvestio da nema tamo nikavog maltretiranja, da je sve u redu, i da su ljudi koji su vraćeni na "Ovčaru" dobili i hranu i vodu i čaj, i da ne žele da napuste autobus, žele da provedu noć u autobusima. I ja više nisam se o tome posebno interesovao, verovao sam da ljudi prate to i da je to tačno.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Od koga ste to čuli, tu informaciju da se ljudi maltretiraju?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Rekao sam "narod", pa mislim da je u onoj svoj... tom pričanju najviše pričao o tome taj vođa kolone koji je kolonu i vratio sa mesta gde je nije predao i da je to za... i za narod bio velike... velika muka i problem, voze se desno, levo, vraćaju, i tako dalje. To se pričalo.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Znači to maltretiranje je obuhvatalo neuspešnu evakuaciju do hrvatske granice i povratak sa te granice. Po vama to je bilo maltretiranje?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: To je, to je isto jedna velika vrsta maltretiranja.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Hvala vam mnogo. Imamo još samo malo vremena. Pokušaću da iskoristim to vreme sa još jednom malom temom. Vi znate da je jedan novinar svedočio ovde u ovoj sudnici o tome da ste vi 13. novembra bili prisutni kada je Šešelj rekao: "Ni jedan ustaša neće živ otići iz Vukovara". A kaže se da ste i vi bili na tom sastanku. Da li prihvivate da ste vi bili na bilo kom sastanku kom je bio Šešelj, u bilo koje vreme?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Gospodine Moore, ako ima vremena ja bih stvarno volio, to je pitanje važno, ja nikada nisam bio u toj kući ni na sastanku, a posebno ne sa gospodinom Šešeljom, jer ja nikad nisam ni uvažavao ni poštovao ni politiku, ni stavove, ni način na koji ih je ispoljavao gospodin Šešelj. A kad bude imalo vremena, mogu vam ispričati mnogo toga - zašto ja to tako nisam cenio, nisam poštovao i ne poštujem ni danas. A evo, tu je i gospodin Radić, jednom za svo vreme boravka u Vukovaru, došao sam na kapiju, odnosno u dvorište, na put ispred kapije te kuće, da bi mi gospodin Radić predao neko oružje koje je rečeno da je nađeno u borbi - da vidim koja je vrsta oružja, i nisam čak ni ušao u tu kuću, niti me interesovalo. I nisam zalazio. Jedino gde sam ulazio u kuću od potčinjenih komandira, to je bilo kod komandanta Tešića na njegovom Komandnom mestu. A to su velike izmišljotine koje je govorio taj gospodin, svedok P-002. A ako imate vremena, reći će vam i sledeće. On je ovde ponudio svoj dnevnik, pa kad ste ga vi pitali one riječi koje je pisao pohvalno o meni, hvalio me u nekim novinama prije toga, a njegove me hvale ne interesuju nikakve, vi ste ga pitali: "Odakle to?" On kaže: "Ja sam sve to zapisao u mom dnevniku, ima tačno od slova do slova" Evo ja vas sad pozivam kao čoveka i tužioca da uzmemo dnevnik. Ako jednu riječ nađete te hvale o mene da je zapisano u njegovom dnevniku i tada, prihvatom da odmah, mož' da me vešate, streljate, radite šta hoćete. To su izmišljotine.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: To ne spada u moju nadležnost gospodine Šlivančanin. Ja sam vas jednostavno pitam da li se vi slažete ili ne sa političkom doktrinom gospodina Šešelja?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ne slažem sa doktrinom gospodina Šešelja i nisam bio ni na kakvom sastanku koji je gospodin Šešelj navodno imao u Vukovaru.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li ste vi ikada na bilo koji način pokazali da se vi ne slažete ni sa čim što govori Šešelj?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Jesam. Evo prvi slučaj kad sam htio da ga uhapsim, odnosno... kad je došao da ruši "Kuću cveća" i da skrnavi grob druge Tita, pa se... pa je odmah pobegao. Eto mogu da vam pričam i o tome.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Moguće da je to zbog načina na koji sam postavio pitanje. Ja bih vam ipak rekao da ste vi u prethodnim prilikama ukazali da nema ničega sa čim se ne slažete u odnosu na politiku gospodina Šešelja?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ne sećam se. Ja svoje stavove i sad jasno iznosim, ne plašim se svojih stavova. Mene jednostavno nije interesovala politika mnogih tih vođa, stranačkih lidera koji su bili ekstremisti, a posebno me nije interesovala priča i politika koju je vodio Šešelj.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Jer ja bih ipak rekao da ste vi dali jedan intervju, čini mi se 1996. godine u kom ste ukazali da u stvari nema ničega sa čim se ne slažete u odnosu na... vi ste... da preformulišem. Dakle, u jednom intervjuu ste ukazali da nema ničega u onome što govori Šešelj a da se vi sa tim ne slažete?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: To mogu da budu samo proizvoljne riječi nekoga novinara, ali ja... možda su me i pitali nešto o Šešelju, ko će se sve setiti, ali ja sam ovde sad rekao jasno kako ja mislim i kako sam osećao, i kako se osećam i danas.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Da li mogu da vam pročitam mali deo ovog intervjuja: "Bilo bi pogrešno da se to drugačije kaže sada kada je vreme prošlo. Šešelj je imao veoma pozitivno mišljenje o pripadnicima Jugoslovenske narodne armije kad sam se ja susreo sa njim. Govorio sam sa velikim osećanjem za patriotizam u Jugoslaviji i o srpskoj i crnogorskoj naciji. Ja nisam političar, ali nisam smatrao da ima ičeg pogrešnog u onome što je on govorio. Govorio je o tome da se nalazimo u situaciji kada nemamo drugog izbora nego da se borimo, govorio je o tome šta je Nemačka i šta su obaveštajne službe uradile našoj zemlji i podržavao je našu borbu u potpunosti." Zatim vi kažete: "Arkan je veoma sposoban i hrabar čovek." Da li se sećate tog konkretnog intervjuja kada su vam postavili pitanje u vezi sa Šešeljem i Arkanom?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Pa gospodine, ja stvarno ne znam, sad bi morali da vidimo koje su to novine, kad je to bilo, a može da budu i prizvoljne riječi tog novinara koji je rekao. A ako me to pitate, ja sam, kad je gospodin, sad bi trebalo da pričamo... Vojislav Šešelj trebao da dođe u posetu, on je dolazio dva puta u Vukovar: prvi put kad smo čuli da je došao u Vukovar nenajavljen, ja sam predlagao da ga treba mobilisati i dati mu pušku i uključiti ga u JNA. I to sam saopštio pred komandantom čini mi se Teritorijalne odbrane, da vidimo imamo li takvo pravo. To je njemu verovatno prenešeno, i Šešelj je najednom nestao iz Vukovara. Drugi put kad je trebao da dođe, njegov, kako da kažem, taj komandant iz odreda "Leva Supoderica" je došao, pošto smo uspostavljali red, i tražio dozvolu da li može Šešelj da dođe u posetu jedinici

"Leva Supoderica". Ja sam informisao gospodina Mrkšića, i složili smo se da javimo to prepostavljenoj komandi, i dobili smo informaciju od gospodina Vuka Obradovića. I evo, javno to govorim, da trebamo dozvoliti, dati dozvolu, neka on obide taj odred, da Šešelj ima pozitivne stavove o Jugoslovenskoj narodnoj armiji. I možda sam ja želio to da kažem to... tom novinaru, i Šešelj je boravio...

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodine Šljivančanin...

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Da?

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Gospodin Šljivančanin, da li ste uopšte znali da je Šešelj stigao u Vukovar 13. novembra?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Jesam i sreo sam ga, i to da vam ispričam, sreo sam ga, njega i jednu ja bih rekao to svitu. Ja sam se kretao od naselja "Boško Buha" sa mojim vozačem, prema Tekstilnoj školi koja se nalazila u ulici... u ulici Otokara Keršovanija. I tu grupu sam sreo tada, na raskrsnici ja mislim, tu negde blizu raskrsnice ulice Nove i Prvomajske i zaustavio sam se da vidim šta je. I tada sam prvi put uživo video gospodina Šešelja. Zadržali smo se kratko, i znao sam da je dobio dozvolu da dode. I on je tada, u razmeni tih par rečenica rekao: "Ja imam pozitivne stavove o Jugoslovenskoj narodnoj armiji. Ne može se ništa u Jugoslaviji raditi bez Jugoslovenske narodne armije, i ja tražim od mojih dobrovoljaca da izvršavaju naređenja Jugoslovenske narodne armije."

Nisam čuo ništa ružno da je govorio o Armiji. I tu, ja sam mu...

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Mislim da...

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR:... Evo, da završim. Ponudio sam mu: "Akte onda gospodine sedite da vidite kakvi su naši vojnici", on me pitao: "A gde ti je obezbeđenje? " Pa reko": " Ja sam... šta će mi obezbeđenje, mi smo vojnici? A deće moje obezbeđenje?" Reko":

"Nema mesta u mom vozili mesta već za jednog." I on nije htio da sedne sa mnom. I sutra ujutru sam dobio informaciju da je Šešelj napustio zonu u Vukovaru. To je istina.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Dobro, to vi kažete. Ali ja bih vam rekao da ne samo da ste bili prisutni na sastanku 13. novembra, nego takođe nije tačno da se kaže, odvojeno od ovog članka u novinama, da ste se sreli sa Šešeljem prilikom proslave oslobođenja Vukovara 1992. godine i da ste sa njim razgovarali? Možda ovako da preformulišem pitanje: Da li ste vi bili pristutni na proslavi godišnjice oslobođenja Vukovara 1992. godine?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja sam gospodine Moore rekao da nisam bio prisutan na toj svečanosti koja je držana, ali da sam 1992. godine išao na groblje u Vukovaru da odam počast i svim poginulima, posebno poginulim ljudima koji su žrtvovali se da bi izvukli tijelo mog vozača, i da odnesem novac siročadi, deci te dvojice ljudi. Ja se sa Šešeljom, možda je on bio тамо на groblju, ne sećam se, ali nisam sa njim posebno razgovarao. I koliko se sećam sad, kad sam došao pred hotel "Dunav" тамо je bila velika, ogromna masa naroda, тамо je bio i gospodin Šešelj, ali se ja sa njim nisam susretao.

TUŽILAC MOORE – PITANJE: Znači, bilo bi netačno ako bi iko rekao da ste 1992. godine razgovarali sa Šešeljom na toj proslavi ili prilikom posete groblju? Je li tako?

SVEDOK ŠLJIVANČANIN – ODGOVOR: Ja siguran sam da nikakve razgovore sa gospodinom Šešeljom nisam vodio, ali vi to zovete proslava. Koliko sam ja tada bio informisan, ta proslava je održana u nekoj sali u Borovu naselju - ja tamo nisam prisustvovao i nisam bio.

TUŽILAC MOORE: Sada je 19.00 časova. Prepostavljam da bi časni Sud sada želeo da prestane sa radom. Sutra ujutru bih želeo da se bavim faktografskim osnovama vezano za 20. novembar, u vezi jedne ili dve stvari, i nadam se da ћu sutra lagano završiti, recimo tokom prepodneva.

SUDIJA PARKER: Da li to znači tokom prvog zasedanja?

TUŽILAC MOORE: Ne, bojim se da ne znači. Jer ima više važnih oblasti sa kojima bih želeo da se pozabavim. Ja samo tražim da imam jednako vreme kao i Odbrana kada poziva svoje svedoke, ali ћu u svakom slučaju sutra da završim.

SUDIJA PARKER: Hteo bih to da znam s obzirom da imamo posebnu raspravu u jednom drugom predmetu u petak ujutru, tako da nećemo moći da počnemo pre 10.00 časova toga dana, jer se u istoj sudnici pre toga zaseda. I zato bi očigledno bilo dobro za svakoga, pa i za samo odvijanje predmeta da završimo sa svedočenjem gospodina Šljivančanina pre kraja ove nedelje. Molim vas da to imate sutra na umu gospodine Moore. A u petak ћemo da zasedamo od 10.00 do 13.45 časova, ni ranije ni kasnije od toga. Sada ћemo da prekinemo sa radom. Nastavljamo sutra ujutru u 9.00 časova u sudnici broj 2, čini mi se.

